

**адна
зямля**

Маладзечна, Вілейка, Сморгонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

Рэгіянальная газета

19 сакавіка 2004 года

№ 12 (465)

Выходзіць па пятніцах. Выдаецца з красавіка 1995 года

Тэматызень 18

Навіны рэгіёну

Мыюць і мятуюць

СМАРГОНЬ. З панядзелка вуліцы райцэнтра падмываюць 2 спецыяльныя трактары, а днём мыюць дзве машыны-вадавозкі. Так жыллёва-камунальная гаспадарка прыводзіць да ладу горад пасля зімы. Створаны і дзве брыгады, якія ачышчаюць ліўнёўкі, збіваюць ледзяныя.

Тарэса КУМІШЧА.

Памятаюць

АСТРАВЕЦ. У чацвер астраўчане ўспаміналі імя свайго земляка — грамадска-палітычнага і музычнага дзеяча Альбіна Стаповіча. Вечарыну ў гонар А.Стаповіча наладзілі ў Спонаўскай сельскай бібліятэцы.

Ірына РАБУШКА.

Плакалі долары

ВАЛОЖЫН. Тры цыганкі разыгралі чарговы "спектакль" у вёсцы Агароднікі. Пакуль дзве жанчыны распывалі на кухні гаспадыню пра жыццё і здароўе, трэцяя знайшла ў пакоі грошы. Ад 400 долараў застаўся толькі ўспамін.

Наталля ШТЭЙНЕР.

«Кенгуру-2004»

МАЛАДЗЕЧНА. Больш сямісот маладзечанскіх школьнікаў прынялі ў чацвер удзел у Міжнародным матэматычным конкурсе "Кенгуру-2004". Праходзіў ён на базах Беларускай гімназіі і гімназіі №6.

Марына СЛІЖ.

Застаўся без хаты

АШМЯНЫ. У ноч на 15 сакавіка згарэла хата і хлёў на хутары Талеі Крайванцаўскага сельсавета. Адзінока пенсіянер, прапаліўшы ў печы, лёг спаць. Прачнуўся ў 3 гадзіны ночы ад трэску: гарэла гарышча. Да найбліжэйшага тэлефона — 7 км, да пажарных — 30 км. Пакуль пажарныя прыехалі — хата і хлёў згарэлі.

Святлана ЦІШКО.

Раённы фэст

ВІЛЕЙКА. У Палацы культуры стартаваў раённы фестываль мастацкай творчасці навуэнцаў і школ "Сузор'е". Сёлета ён прысвечаны 60-годдзю з дня вызвалення Беларусі. Завершыцца фэст 25 красавіка гала-канцэртам. У суботу ў Палацы выступяць прадстаўнікі гімназіі №1 "Логас", №2, СШ №1.

Ірына РАБУШКА.

У здаровым целе

МЯДЗЕЛ. Праблемы здароўя, у тым ліку і духоўнага, абмяркоўвалі прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў, святары праваслаўнай і каталіцкай канфесій за «круглым сталом» 18 красавіка ў райвыканкаме.

Святлана ЦІШКО.

Пасля сёлетняй снежнай зімы жыхары нашага рэгіёну ў ўвогуле Беларусі чакалі моцнай паводкі. Але час паказаў, што, акрамя з'яўлення лужаў у дварах, нічога страшнага пакуль не адбылося.

Фота Ірыны РАБУШКА.

На Саракі — снег да ракі

Крыгаход чакаецца сёлета напрыканцы сакавіка, у пачатку красавіка. Нацыянальная метэаралагічная служба папярэджвае: на большасці рэк вада выйдзе на пойма. Чакаецца падтапленне сельгасугоддзяў, асобных народнагаспадарчых аб'ектаў і населеных пунктаў. Ці закрэне водная стыхія наш рэгіён і як да яе рыхтуюцца?

"Нягледзячы на тое, што запасы вільгаці вялікія, — разказвае начальнік Вілейскай гідраметэастанцыі Вячаслаў Лапко, — паводка будзе нязначная: вада паспявае прасочвацца ў глебу. У той жа час да выхадных паветра прагрэецца да 9-10 градусаў. І позняя вясна, якая прытрымлівае снег, можа стаць бурнай".

Самая ранняя паводка ў

Вілейскім раёне была 18 лютага 1950 года, самая позняя 9 красавіка 1952-га. Тады яшчэ не было вадасховішча, якое стрымлівае вадзяны патак, і вада часам займала калгасныя палёткі, падыходзіла ўшчыльную да населеных пунктаў. Цяпер ніжэй плаціны падтапленняў не бывае.

"Культурна вядзе сябе, — гаворыць Вячаслаў Лапко, — і Вілія. У час веснавага разводдзя шкоды насельніцтву не прыносіць. Усе вёскі знаходзяцца ўздоўж яе правага берага, а ён высокі".

Цяпер на рэках Беларусі адбываецца павольнае разбурэнне льду. Пачаўся крыгаход на Шчыры, некаторых участках Нёмана і Віліі, а асобныя ўчасткі рэк Лясная, Ясельда і наогул вызваліліся ад льду. На Вілейскім вадасховішчы, возеры Нарач назіраецца су-

цэльнае ледзяное покрыва таўшчынёй 34-41 сантыметр.

На мінулым тыдні ў Вілейскім райвыканкаме адбылося пасяджэнне камісіі па паводцы. Прадпрыемству меліярацыйных сістэм даручана ачысціць каналы, у якія будзе сцякаць вада з палёў, адрэгуляваць засоўныя прыстасаванні, дарожным службам — узяць пад кантроль масты, дарогі раённага і нацыянальнага значэння і інш.

"У час сёлетняй паводкі, — гаворыць начальнік азёрнай станцыі "Нарач" Васіль Цяляк, — не будзе ніякіх ускладненняў і на Мядзельшчыне. Умерана цёплае надвор'е, што наступіла ў другой дэкадзе сакавіка, абумовіла маруднае расставанне снежнага покрыва. Вільгаць добра прасочваецца ў зямлю, таму вялікай вады не чакаем".

Аналагічны адказ даў газеце і інжынер інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Валожынскага райвыканкама Станіслаў Прыёмка. І ў той жа час зазначыў, што праблема гэта абмяркоўвалася на раённай камісіі па паводцы. Дадзены заданні прадпрыемству меліярацыйных сістэм, дарожным службам. На Сакаўшчынскім вадасховішчы, якое часам выходзіць з берагоў, устаноўлены кантроль за ўзроўнем вады.

Згодна з народнымі прыкметамі, на Саракі снег павінен пайсці да ракі. Па новаму стылю яны прыпадаюць на 22 сакавіка. Калі надвор'е, як і абяцаюць сіноптыкі, у выхадны будзе цёплым, то да панядзелка ад снегу можа застацца адзін успамін.

Марына СЛІЖ.

Без мікрафонаў

Упершыню з нотнай граматай будучы прафесар, кіраўнік галоўнага аркестра народных інструментаў Беларусі і рэктар Акадэміі музыкі пазнаёміўся ў 15 год. Аб гэтым ён расказаў землякам на канцэрце ў Вілейцы.

2-я старонка

3 лёгкай парай!

У Маладзечне для бамжоў створаны спецыяльныя ўмовы для мыцця ў адной з гарадскіх лазняў. Аднак яны туды так і не паспяхаліся.

3-я старонка

Юбілей Ганны Новік

Ганна Новік была чалавекам-легендай. Такой і застаецца. Да юбілею паэтэсы і грамадзяніна.

8-я старонка

■ ЮБІЛЕІ

Без мікрафонаў

ВІЛЕЙКА. Без мікрафонаў даў канцэрт у мінулую суботу ў Вілейскім Палацы культуры Беларускай нацыянальнай акадэмічнай аркестр народных інструментаў імя Жыновіча.

Гэта імпрэза стала першай ў шэрагу іншых, прысвечаных 50-годдзю мясцовай школы мастацтваў. Аркестр нярэдка гасць у Вілейцы. Ужо больш за 30 год яго ўзначальвае былы выпускнік гэтай школы прафесар Міхаіл Казінец.

Перад выступленнем калектыву Казінец выказаў падзяку гораду і вілейчанам за творчыя крылы, якія дала яму малая радзіма, пайменна ўспомніў сваіх настаўнікаў. Міхась Казінец прыйшоў асвойваць у школу музычную граматы пераросткам — 15-гадовым юнаком. І па яго прызнанні, даводзілася сядзець на занятках разам з іншымі першакласнікамі—сямігодкамі.

На канцэрце гучалі народныя творы, творы сучаснай беларускай музыкі. Выступілі і

Перад пачаткам канцэрта Нацыянальнага акадэмічнага аркестра народных інструментаў, прысвечанага 50-годдзю школы мастацтваў у Вілейцы. Выпускнік гэтай школы 1956-га года прафесар Міхась Казінец і сённяшні кіраўнік вучэльні Анатоль Шагаў.

Фота Яўгенія Манцэвіча.

спевакі опернай сцэны — студэнты Акадэміі музыкі, дзе наш зямляк Міхась Казінец працуе рэктарам.

Землякі ўшанавалі маэстра

кветкамі, словамі падзякі. Гэта былі і проста гараджане, і дырэктар школы мастацтваў Анатоль Шагаў, і кіраўнікі раёна. Усе прызнаваліся ў павазе да

ганаровага грамадзяніна Вілейкі па-беларуску. І толькі прадстаўніца сярэдняй школы №1, выпускніком якой з'яўляецца Казінец, і неаднаразова пра гэта падкрэсліваў са сцэны, гаварыла па-руску. На што прафесар заўважыў, што руская мова таксама прыгожая і добрая, але ён памятае часы, калі яго школа звалася беларускай, а школа №2 — рускай: «Дык няхай бы тая школа і заставалася рускай, а першая — беларускай, дзе жыве родная мова». Зала адгукнулася апладысмантамі.

Наступным этапам святкавання юбілею школы мастацтваў стане канцэрт Нацыянальнага акадэмічнага хору імя Генадзі Цітовіча, кіраўнік якога прафесар Міхась Дрынеўскі быў заўважаны і на канцэрце аркестра імя Жыновіча. Не дзіўна — Міхась Казінец сказаў гледачам, што яны сябры. Да таго ж дырэктар школы мастацтваў Анатоль Шагаў некалі працаваў у хоры імя Цітовіча канцэртмайстрам.

Іван КАСЯК.

■ 25 САКАВІКА — ДЗЕНЬ ВОЛІ

У гонар Наталлі Арсенневай

МІНСК. На будынку Беларускай гімназіі ў Вільні будзе ўстаноўлена мемарыяльная дошка ў гонар вядомай беларускай паэтэсы Наталлі Арсенневай. Пра гэта БелаПАН паведаміў аўтар памятнага знака, вядомы беларускі скульптар Алесь Шатэрнік.

На дошцы, што мае форму паўавала, скульптар выявіў паэтэсу ў беларускім нацыянальным касцюме. Злева ад яе — грак, які сядзіць на галінцы зацвітаючай вярбы. «Гэтыя дэталі надаюць сэнс усёй скульптуры, бо яны сведчаць пра надыход вясны, з якой звязана свята 25 сакавіка — Дзень абвешчання Беларускай Народнай Рэспублікі», — сказаў А.Шатэрнік.

На памятным знаку таксама змешчаны надпіс на беларускай і літоўскай мовах: «У былой Віленскай Беларускай гімназіі ў 1919—1921 гг. вучылася выдатная беларуская паэтэса Наталля Арсеннева (1903—1997)».

Паводле слоў скульптара, дата адкрыцця помніка, створанага пры фінансавай падтрымцы былога міністра замежных спраў Беларусі Пятра Краўчанкі, будзе аб'яўлена дадаткова.

Разам з тым, як паведаміў БелаПАН вядомы беларускі пісьменнік Васіль Якавенка, створаны грамадскі аргкамітэт па ўвекавечанні памяці Н.Арсенневай. У склад аргкамітэта, паведаміў В.Якавенка, які ўзначальвае П.Краўчанка, увайшлі вядомыя дзеячы нацыянальнай культуры, у тым ліку Рыгор Барадулін, Лявон Баршчэўскі, Анатоль Белы, Анатоль Грыцкевіч, Сяргей Законнікаў, Мікола Лавіцкі, Героргій Ліхтаровіч, Леанід Лыч, Алена Макоўская, Фёдар Нюнька, Алесь Пашкевіч, Лідзія Савік і Алесь Цыркуноў.

Паводле яго слоў, акрамя памятнай дошкі паэтэсе на будынку Беларускай гімназіі ў Вільнюсе, плануецца ўрачыста адкрыццё барэльефа Н.Арсенневай (аўтар Анатоль Крывенка) у сядзібе Музея выяў-

ленчага мастацтва фонду Анатоля Белага ў горадзе Старыя Дарогі.

Марат ГАРАВЫ, БелаПАН.

Класік беларускай паэзіі Наталля Арсеннева ў 1940 годзе працавала ў вілейскай абласной газеце «Вілейская праўда», некаторы час жыла на радзіме мужа ў вёсцы Доры на Валожыншчыне.

Фота з архіва «РГ».

■ НАВІНЫ

«Беламу замку» быць

МАЛАДЗЕЧНА. У папярэднім нумары наша газета пісала аб адмене фестывалю сярэднявечнай культуры і музыкі «Белы замак-2004». Але, як паведаміў кіраўнік рыцарскага клуба «Ордэн Паўночнага Храма», які з'яўляецца арганізатарам фестывалю, Дзмітрый Нясцюк агенцтву БелаПАН, найбуйнейшы ў Беларусі штогадовы міжнародны фестываль сярэднявечнай культуры і музыкі пройдзе па запланаваным графіку — з 19 па 21 сакавіка.

10 сакавіка арганізатарам пазванілі з Маладзечанскага Палаца культуры, дзе павінен быў праходзіць фестываль, і паведамілі, што ў адпаведнасці з указаннем кіраўніцтва Мінскага аблвыканкама мерапрыемствам не адбудзецца.

Паводле слоў Д.Нясцюка, яму з калегамі давялося прайсці больш за 10 інстанцый і трапіць да намесніка старшыні аблвыканкама Леаніда Крупа, каб дабіцца дазволу на правядзенне фестывалю. «Дазвол мы атрымалі толькі пасля таго, як змаглі даказаць, што не маем дачынення да прамоўтэра Ігара Міхно, які арганізаваў мінулым летам фестываль у Нясвіжы», — падкрэсліў Нясцюк. Нагадаем, што аблвыканкам палічыў, што леташні фестываль не быў арганізаваны на належным узроўні.

Удзел у сёлетнім фестывалі «Белы замак» возьмуць прадстаўнікі больш чым 60 ваенна-гістарычных клубаў Беларусі, Расіі, Прыбалтыкі, Украіны і

Польшчы. На мерапрыемстве будуць працаваць некалькі пляцовак, на якіх пройдуць турнір лучнікоў, рыцарскія бітвы, конкурсы сярэднявечнай моды і на лепшыя даспехі, паказальныя баі.

Аддзел інфармацыі, БелаПАН.

Выбралі міс прыгажосць

ВАЛОЖЫН. Конкурс «Міс прыгажосць 2004», у якім прынялі ўдзел прэтэндэнткі на гэты тытул не толькі з Валожына, але і з вёсак Доры, Пяршаі, прайшоў у райцэнтры.

Прыгажуня года названа юрыст РУП «Валожынскі жылкамунгас» Алена Прышчык.

Наталля ШТЭЙНЕР.

3 адной зямлі

ВАЛОЖЫН. 3 прэзентацый кнігі «Памяць» Ашмянскага раёна вярнулася валожынская паэтка, уладжэнка Ашмяншчыны Валянціна Гіруць-Русакевіч, якой у гісторыка-дакументальнай хроніцы прысвечана некалькі старонак.

Не абмінулі суседзі ўвагай і паэта Пятра Бітэля, бо Валожыншчына некалі ўваходзіла ў састаў Ашмянскага павета. А таксама ўрадженца вёскі Дубашы Ракаўскага сельсавета беларускага археолага, кандыдата гістарычных навук Эдварда Зайкоўскага. Адведзена ў кнізе месца і асоба ўдзельніка 11 алімпійскіх гульняў у Берліне (1936 год) Міхаіла Вярсоцкага, які ўваходзіў у склад польскай каманды па стральбе. Наратзіўся ён у вёсцы Стайкі Валожынскага раёна, а жыві і працаваў на Ашмяншчыне.

Наталля ШТЭЙНЕР.

■ ДУМКІ ЎСЛЫХ

І ні разу са смакам не з'еў...

Вясковы веселун і жартаўнік дзядзька Іван, разважаючы пра чалавечую сутнасць, неяк зазначыў: зварыць жонка булён — капусты хочацца. Згатуе капусту — так бы булёну з'еў. Семдзят гадоў пражыў на свеце, а ні разу са смакам і не папалуднаваў. І такую рабіў міну на твары, што людзі хапаліся за жываты.

Жонка яго, жанчына гаваркая і з выдатным пачуццём гумару, у даўгу не заставалася. Паглядваючы з загадкавай усмешкай на мужа, расказвала гісторыю ці то пра свайго дзеда, ці то пра бацьку, які, прыйшоўшы з бяседы дадому, заўсёды прасіў есці. Ды не абы чаго, а булёнчыку гарачанькага. Пакуль была маладзейшая, суджаная гэты здзек цярэла: перад тым, як ісці ў госці, спецыяльна варыла для яго булёнчык. А пасля — навучылася. Паставіць каструльку вады на пліту і, не чакаючы пакуль закіпіць, дадае туды жменю макаронаў, некалькі звараных загадкаў бульбін. Праз пяць хвілін забеліць варыва малаком ды мужу пад нос. А той сёрбае, толькі пырска ідуць, яшчэ й нахвальвае. Маўляў, нічога смачнейшага на свеце не ёў. Не ведаў ён, што бульбу жонка адбірала яму з чыгунка, у якім варыла свінням.

Дзед Іван смяяўся, а затым гучна, каб усе чулі, пытаўся: «Гэта пра мяне?» «Здурнеў, то пра майго тата», — у тон яму падпявала жонка і выходзіла з пакоя.

Пра гасцямінныя густы можна спрачацца бясконачна. Што ні чалавек, то свае схільнасці. Адны любяць сямлёдачку з алеем і цыбуляй, другія паліваюць яе воцатам і пасыпаюць часначком. Хтосьці можа кожны дзень есці макарону, а есць людзі, якія ў якасці гарніру прыносяць толькі бульбу.

Асабіста я ведаю чалавека, які ні разу ў сваім жыцці не ўзяў у рот грэчывай кашы. А адна мая знаёмая есць аліўкі толькі тады, калі нікога няма ў кватэры. І муж, і дзеці не могуць выносіць іх паху. Наш сваяк дзядзька Міша за свае восемдзят гадоў так і не пакаштаваў сямлёдку пад шубай. Лічыць, што салёная рыба і салодкія буракі несумяшчальныя. А ўсім любімы салат «Аліўе» называе словам «сілос». Маўляў, намяшалі ўсялякай трасцы і ядуць.

Мае дзеці галосіць ад аднаго толькі позірку на марскую капусту, халадзец альбо смажаную плячонку. За атруту ў доме і фаселевы суп, манная каша.

Дзесяці чула, што не любіць тую альбо іншую страву, садавіну, агародніну нельга. Да яе трэба проста прывыкнуць. Як прывыклі мы да кансерваванай кукурузы, пра існаванне якой гадоў дзесяць-пятнаццаць таму многія нават і не падаравалі, аліўкаў, маслінаў, крэветак. Хаця, ці маю права гаварыць за іншых.

Разважала Марына СЛІК.

Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска)
Кошт на месяц 2460 руб.

Падпішыся!

Індэкс 63369 (ведомасная падпіска)
Кошт на месяц 7360 руб.

■ АБСЛУГОЎАННЕ

3 лёгкай парай!

МАЛАДЗЕЧНА. У сярэднім на 20 рублёў з 1 сакавіка падаражэлі паслугі гарадскіх лазняў. У горадзе працуе 4 лазні. Іх работу забяспечвае структурнае падраздзяленне ўнітарнага прадпрыемства «Камунальнік».

Агульны штат супрацоўнікаў складае 50 чалавек: кіраўніцтва, рамонтны састаў, лагерашчыкі, прыбіральшчыкі. Згодна з рашэннем атэстацыйнай камісіі Мінскага аблвыканкама, па ўзроўні абслугоўвання людзі падзеленыя на 3 разрады. Адназначна гэтаму розніца кошт і колькасць паслуг.

Па словах галоўнага інжынера Сяргея Смаленскага, першаразрядная 4-я лазня мае некалькі адрозненняў. Тут ёсць плавальныя басейны — па 2 для жаночага і мужчынскага аддзяленняў — з халоднай вадой, дзе можна акунацца пасля парылкі, і цёплай — пакупання і наплаваць. Па выхадных днях час наведвання падзелены на сеансы. Для агульнай залы працягласць аднаго сеанса складае 1,5 гадзіны, для індывідуальнай душавой кабіны — 45 хвілін. Ільготнікі — пенсіянеры і ўдзельнікі вайны — тут абслугоўваюцца на агульных умовах. Затое дзеці да 7 гадоў могуць памыцца бясплатна.

Пастаянную тэмпературу падтрымліваюць электратэны. У 1-й, 2-й і 3-й лазнях устаноўлены печкі-каменкі, дзе па жаданні наведвальнікаў можна паддаць пары. У гэтым жа будынку ёсць прыватная цырульня і масажны салон. Рабочы тыдзень для лазеншчыкаў пачынаецца ў чацвер у 14 гадзін. І толькі ў суботу і нядзелю можна памыцца з 8 гадзін раніцы.

Майстар лазневай гаспадаркі штодзённа кантралюе санітарны стан, асабліва рупліва — у панядзелак. У гэты дзень праводзіцца санпрацоўка. Прыкладна раз у 2 месяцы з праваркай наведваецца санэпідэманстанцыя. Аўторак і серада — выхадныя.

«Спартыўная сауна» — новае захапленне беларусаў. Дом адпачынку «Юнацтва» па дарозе з Маладзечна на Мінск.

Фота ByMedia.Net

ца санэпідэманстанцыя. Аўторак і серада — выхадныя.

Калі вы раптам забыліся дома мачалку, ручнік ці венік, іх можна купіць альбо ўзяць напратат на месцы. Акрамя гэтага вам прапануюць выпіць халоднага піва ці мінеральнай вады.

Лазня №2, што ў Зялёным Гарадку, адначасова можа прыняць па 24 чалавекі ў мужчынскае і жаночае аддзяленні. Пенсіянер Мікалай Карасёў з жонкай Марыяй вось ужо 10 гадоў мыюцца толькі тут.

«Жывём мы ў Вялікім Сяле, — гаворыць Мікалай, — у

1975 годзе прыехалі з Якуціі, дзе без лазні проста немагчыма. Прывычка засталася на ўсё жыццё. Калісьці на сваёй машыне ездзілі мыцца аж у Вілейку. Цяпер гэта дарага. Лазня ёсць і ў нашым раёне, але да гэтай вельмі прывыклі. Пара тут добрая, асабліва».

Па словах брыгадзіра Лідзіі Жук, кліентаў, якія прыходзяць рэгулярна, у азначаны час, вельмі многа. Больш наведванняў прыпадае на зімовы перыяд. Пераважна гэта людзі, якія жывуць у прыватных дамах і не маюць магчымасці памыцца ў ванне ці

ўласнай лазні.

Кожны чацвер з 10 да 14 гадзін у лазні №2 забяспечаны ўмовы для мыцця асоб з пэўнага месца жыхарства.

Падобная працэдура павінна адбывацца ў спецыяльнай кабіне з выкарыстаннем спецыяльных мыльных сродкаў і рэпрадэнтаў супраць заразных захворванняў. Па інструкцыі, пасля наведвання бамжом спецакабіны адзенне павінна быць спаленае, а яму выдадзенае новае з гуманітарнай дапамогі. «Мы гатовы прыняць такіх людзей, — гаворыць Лідзія Жук, — аднак яны не вельмі да нас спяшаюцца». За 2 гады тут памылася толькі цыганка з малым дзіцем. Неяк зімой зайшоў мужчына і спытаў, ці ёсць цёплыя курткі. Даведаўшыся, што пасля мыцця ён можа разлічваць толькі на ніжнюю бялізну, сарочку і штаны, сказаў: «Такая лазня мне не патрэбная».

Сяргей ЗЯНЬКО.

Цэны паслуг маладзечанскіх лазняў, руб.

Лазня	Мыццё ў аг. зале	Індыв. душ
№1, вул. Грамадоўская, 3	1620	2040
№2, вул. Буйніцкага, 67	1620	2040
№3, зав. Лазневы, 2	1330	—
№4, вул. Касманаўтаў, 19	3690	2040

Ва ўсіх лазнях аднолькавы кошт на прасціну (1670 руб.), ручнік (800 руб.), венік (450 руб.), фен (430 руб.).

Рэдакцыя «Рэгіянальнай газеты» патрабуецца бухгалтар. Дасылайце рэзюмэ.

выпраўленне прыкусу

і на правільнага росту зубоў у дзяцей і дарослых няздымнымі брыкетамі па суботах з 9.00 у стоматалагічным цэнтры «Эладэнт».

Маладзечна, вул. Прытыцкага, 14, тэл. (01773) 71105. Ліц. №0204/0100568 ад 31.01.2004/2009 г.

ПЯЧАТКІ, ШТАМПЫ, ГРАВІРОВА

г. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 63, тэл./факс 54402. ТДА «ВІЗІТ».

Ліц. №006 МУС РБ ад 20.05.1998 г. да 20.05.2003 г.

SECOND HAND

Першы пастаўшчык з Ірландыі. Арыгінал. **Адзенне SECOND HAND**

Тэл.: (8-029) 7148916, (8-029) 7139711.

SECOND HAND

Полное обследование организма по методу Р.Фолля. Лечение гомеопатическими лекарственными средствами радикулита, гастрита, головных болей, простатита...

Ліц. №224-ЛМ от 21.12.2001 г. по 30.12.2006 г.

Т. (01773) 68807, (017) 2588814.

ПЯТОЕ КОЛЕСО

магазин автозапчастей

Любые автомобили

шиномонтаж, ошиповка шин, любой ремонт шин, в том числе с/х (боковые порезы до 30 см), замена ремней ГРМ, ремонт ходовой части, развал-схождение колёс, мойка автомобилей

Сморгонь, ул. Пограничников, 7, Т. (8-01592) 31322, (8-029) 6732822.

НАРКАЛОГИЯ

Перарывание запоев (круглосуточно), Комплексное лечение алкоголизма

Индивидуальный приём на первичном приеме

Маладзечна, вул. Вольная, 12, Тэл.: 37275, 50974, (8-029) 6337275. Ліц. МАЗ РБ №954 ад 8.06.1999-8.06.2004 г.

ВНИМАНИЕ! СРОЧНО! РАСПРОДАЖА

ВСЯ ТРУБОПРОВОДНАЯ АРМАТУРА, НАСОСНОЕ И ВЕНТИЛЯЦИОННОЕ ОБОРУДОВАНИЕ, ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛИ

НОВИНКИ:

- ЗАПОРНАЯ АРМАТУРА HAWLE
- РЕГУЛЯТОР РАСХОДА РР
- МУФТЫ, КОНТРОГЛАВКИ, РЕЗЬБЫ, БОЧАТА, СГОНЫ
- РАДИАТОРЫ ОТОПИТЕЛЬНЫЕ ЧУГУННЫЕ

Склад и офис в районе МКАД

«Белорусские» — первый импортер

Тел./факс (017) 278-65-89, 277-37-61, 277-44-58, 277-60-71

Могилёв (8-029) 642-50-35; Борисов (01777) 78-22-69, Гомель (02321) 41-54-41

ИЩЕМ РЕГИОНАЛЬНЫХ ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ

ПОДГОТОВЬСЯ К ПОСЕВНОЙ КАМПАНИИ

Совсем мало времени остается до наступления настоящей весны. Это значит, что очень скоро закипит работа на полях нашей республики. Взревет мощные двигатели тракторов, и начнется горячая пора для труженников сельского хозяйства.

Говорят, хороший хозяин готовит свою технику заранее. Сделаем это вместе!

шины и аккумуляторы для любой техники запасные части для ЗИЛ, ГАЗ, УАЗ

Тел. в Молодечно: (01773) 6-42-84, 3-61-14

Адрес: пер. Банный, 10 (ОДО «Агрошина»)

Товар сертифицирован, СГО «Агрошина», лис. № 10567 от 4.05.2000г. действителен до 4.05.2005г.

ШИНТОРГ

Власть над дорогой!

■ АД МЕТЭАРОЛАГАЎ Будзем з хлебам

ВІЛЕЙКА. Сёлетняя марозная зіма не нанесла шкоды азімым культурам. Вынікі апошняга адрощвання паказалі, што гібель пасеваў знаходзіцца ў межах дапушчальнага.

У лютым быў павышаны тэмпературны рэжым. Сярэдняя тэмпература паветра толькі на 2 градусы перавышала мінулагоднюю і раўнялася 4 градусаў марозу. Праўда, былі дні, калі яна значна паніжалася. Мінімальна тэмпература паветра ў лютым была — 17-20 градусаў, а ноччу 13 і 20 лютага яна апускалася ад — 24 да — 26.

Нізкія тэмпературы паветра не пашкодзілі азімыя культуры. Яны былі надзейна пакрыты снегам, таўшчыня якога дасягала 28 сантыметраў.

У пачатку сакавіка было халоднае надвор'е. Аднак, згодна з прагнозам, тэмпература паветра вясной чакаецца на 1 градус вышэй нормы (норма — 5,6, — 6,4). Павялічыцца і колькасць ападкаў.

Ірына ГЕЙНА, тэхнік-аграметэаролаг Вілейскай метэастанцыі.

Курсы валют НБ РБ

	11.3 руб.	18.3 руб.
Долар ЗША	2151,00	2152,00
Еўра	2645,62	2651,59
Злоты	556,28	562,00
Літ	766,39	768,05
Расійскі рубель	75,28	75,48

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	2155/2170	2155/2170
-------	-----------	-----------

Маладзечна

Цэны на рынку

Прадукты	Цана (руб.)	10.3	17.3
Кіlbаса с/вэндж, 1 кг	13830	13830	
Сасіскі, 1 кг	4890	4890	
Селядзец, 1 кг	2500	2500	
Рыс, 0,9 кг	1000	1000	
Грэчка, 0,9 кг	1500	1500	
Яйкі курыныя, 1 дзес.	1570	1550	
Алей, 1 л	2000	2000	
Маянэз, 200 г	530	450	
Кава «Пеле», 100 г	2200	2200	
Шпроты, бляшанка 160 г	1200	1100	
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	1000	900	
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	1150	1150	
Капуста, 1 кг	380	300	
Морква, 1 кг	600	380	
Лімоны, 1 кг	3000	2500	
Апельсіны, 1 кг	2000	2000	
Яблыкі, 1 кг	1400	1200	

Сялянскія прадукты

Малако, 1,5 л	900	900
Смятана, 1 л	2000	2700
Масла, 1 кг	5000	5000
Тварог, 1 кг	2700	2500
Яйкі курыныя, 1 дзес.	2300	2000
Сала, 1 кг	3500	3300
Бульба, 1 вядро	3000	3000
Яблыкі, 1 кг	1100	1100

Эканомім цяпло

МАЛАДЗЕЧНА. 3 лютага ў горадзе, рэалізуючы агульнадзяржаўную праграму «Энэргазбераганне», працуюць спецыялісты даччынага прадпрыемства Мінскага абласнога ўпраўлення жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Яны ўсталёўваюць у цеплавузлах жылых дамоў гідрэаляватары, якія аўтаматычна рэгулююць колькасць цяпла, што падаецца ў кватэры па батарэях. На вуліцы выведзены датчык, і ў залежнасці ад тэмпературы паветра задаецца праграма работы гідрэаляватара: чым цяплей на вуліцы, тым менш цяпла ідзе ў кватэры.

Такім чынам, па словах інжынера па цеплафікацыі УП «Камунальнік» Раісы Клімянковай, жыхары дамоў, у якіх стаяць лічбыльнікі цяпла, з надыходам вясны маюць магчымасць эканоміць на аплаце камунальных плацяжоў.

Аднак трэба быць гатовым да таго, што ў кватэры пахаладае. Напрыклад, у доме па вуліцы Вальніца, расказала Раіса Клімянкова, пасля ўсталявання новага рэгулятара тэмпература знізілася з 25—26 градусаў да 21 градуса. Гэта адпавядае норме, але для жыхароў, асабліва маленькіх, змена вельмі адчувальная.

У горадзе з лютага новымі гідрэаляватарамі абсталявана 6 дамоў. У першую чаргу, сказала Раіса Клімянкова, імі будуць забяспечваць дамы, у якіх 80 і больш кватэр. Пасля — 20-кватэрныя дамы. Праграма, якую фінансуе Камітэт па энэргазбераганні, дзейнічае да 2005 года. За гэты час УП «Камунальнік» пачаў спецыяльна такія прыборы ўсе шматкватэрныя дамы. «Ці паспеем гэта зрабіць, — сказала Раіса Клімянкова, — залежыць ад фінансавання».

Святлана ЦІШКО.

■ МАХЛЯРСТВА

Скупшчык чэкаў «Жыллё»

МАЛАДЗЕЧНА. «Куплю чэкі «Жыллё». Дорага...», Кожны з нас сустракаўся, а, мо, і карыстаўся гэтай аб'явай са слупа або з той ці іншай газеты. 300 чалавек нашага рэгіёну дакладна карысталіся паслугамі маладзечанскага скупшчыка. На яго ўзбуджана крымінальная справа.

Махляр, назавём яго Віталь, нідзе не працаваў ужо 5 год. Але ж якому маладому хлопцу не хочацца прыгожага жыцця. Вераснёўскімі днямі ён разгарнуў сваю справу. Ці, на мове супрацоўнікаў міжраённага аддзела фінансавых расследаванняў, Віталь пачаў ажыццяўляць незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць. Малады чалавек скупляў і перапрадаваў чэкі «Жыллё», папярэдне даўшы аб гэтым аб'яву ў мясцовыя газеты нашага рэгіёну. А таксама ездзіў па вёсках, хадзіў па вуліцах, прапаноўваў бабулям і дзядулям надзвычай выгадную здзелку. Уявіце: пен-

сія ў пажылых людзей напачатку «прадпрымальніцкай дзейнасці» маладзечанца была 40-50 тысяч рублёў. За чэкі, якія большасць вясцоўцаў і не ведала куды прыладзіць, прапаноўваў 50-100 тысяч, з павелічэннем пенсіі — ўсё 200. Да таго ж пенсіянерам не трэба было асабліва займацца папярэвай цягамоцінай. Дапамагалі знаходзіць «кліентаў» і сельсаветы... за шакаладку ці цукеркі. У ходзе следства высветлілася, што Віталь умудрыўся аформіць 8 фіктыўных дагавораў дарэння ад імя памерлых, недзеяздольных і асобаў, якія не прысутнічалі пры афармленні.

Здабытыя чэкі ён перапрадаваў маладзечанцам у 3-4 разы даражэй, яны былі патрэбныя для прыватызацыі жылля. У выніку малады чалавек скупіў-перапрадаў 279 чэкаў, аформіў 462 здзелкі куплі-продажу. І атрымаў 8 тысяч долараў чыстага даходу, чым нанёс урон дзяржаве ў асабліва вялікіх памерах. Віталь ведаў, што рана ці позна напад-

Больш за 300 чалавек былі падманутыя скупшчыкам чэкаў В. У. Маладзечне. Аб'явы расклеваліся на слупах.

Фота ByMedia.Net

зецця. Бо дакументы, звязаныя з афармленнем чэкаў, праходзяць праз банк, дзе захоўваюцца 75 год.

Маладзечанца абвінавачваюць па трох артыкулах Крымінальнага кодэксу.

Ірына РАБУШКА.

■ СЛУЖБА «01»

Страты лічацца мільёнамі

МАЛАДЗЕЧНА. Падведзены вынікі супрацьпажарнага стану населеных пунктаў раёна за мінулы год. У адпаведнасці з палажэннем аб умовах і парадку агляду супрацьпажарнага стану жылых дамоў і населеных пунктаў, першае месца прысуджана Палачанскаму сельсавету, другое — Радашкавіцкаму пасялковаму, на трэцім месцы — пасёлак Чысць.

У той жа час раённая назіральная камісія ўзяла на кантроль работу аналагічных камісій Гарадзілаўскага, Красненскага, Лебедзеўскага, Алёхнавіцкага сельсаветаў. Адзначыла недавальную работу Гарадзілаўскага, Красненскага, Лебедзеўскага, Алёхнавіцкага на тэрыторыі якіх «чырвоны рэвень» наведваўся адпаведна 7,13, 9,6 разоў.

З пачатку года ў раёне адбылося 85 пажараў, з іх 82 — у прыватным сектары. Страты ад іх склалі 235 мільёнаў 801 тысячу рублёў. Загінулі 16 чалавек.

Аддзел інфармацыі «РГ».

Пройдуць вучэнні

МАЛАДЗЕЧНА. 25 сакавіка, згодна з планам асноўных мерапрыемстваў функцыявання гарадскога і раённага звенняў Мінскай абласной падсістэмы надзвычайных сітуацый і грамадзянскай абароны, у горадзе адбудуцца вучэнні.

Адначасова будзе праведзена праверка сістэмы апаўчэння з практычным запускам электрасірэн, гучнагаварыцеляў і радыётрансляцыйнай сеткі. Не пужайцеся, гэта толькі вучэнні.

Маладзечанскі гаррайаддзел па надзвычайных сітуацыях.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА — У РЭГІЁНЕ І БЕЛАРУСІ

Задудылі немаўля

МАЛАДЗЕЧНА. На мінулым тыдні на гарадскім сметніку бамжы знайшлі задудзанае немаўля, дзяўчынку.

Высветлілася, што яе прывезлі разам са смеццем, што збіраюць у раёне вуліц Талстога, Хмяльніцкага, Вялікага Гасцінца. Асобу маці ўстанаўліваюць.

Скралі фрэзы

МАЛАДЗЕЧНА. З вытворчага цэха таварыства «Скарпіён» выкралі фрэзы для апрацоўкі дрэва коштам каля 10 мільёнаў рублёў.

Злодзей узямаў дзверы. Узбуджана крымінальная справа.

Спужнуў зладзеяў

МАЛАДЗЕЧНА. Двое незнаёмеццаў зайшлі ў адчыненыя дзверы кватэры па вуліцы Гарадоцкай, 48, адкуль выкралі мабільны тэлефон і прадукты харчавання.

Гаспадар, які ў гэты момант вярнуўся дадому, спужнуў зладзеяў. Група хуткага рэагавання.

ТДА «Мадія» патрабуецца

электрык

(будавнічы) 4-й разраду.

Маладзечна, вул. Галіцкага, 8 (1 паверх), тэл.: (01773) 63741, 63721.

ТД «Аўтапрамынак»

У продажы ёсць канфіскаваная маёмасць:

Блок фундаментны: ФБС 24-6-6, ФБС 24-5-6 40370 руб. за м³.
Плiты перакрывацця ПЛ-33-15; ПЛ-36-15; ПЛ-48-15; ПЛ-30-15.
Станок такарны 16Д25 4560000 руб.
Цыркулярка ЦА-2 1690000 руб.
Станок для тарцоўкі 806490 руб.
Устаноўка для вытворчасці плаўленых сыркоў 20000340 руб.
Пілапрама Р-63 20850000 руб.
Сушыльная камера (на дрывах) 12260000 руб.
Аўтатрансарт:
ЗІЛ-130 (сед. цягач) 866880 руб.
ГАЗ-53 (фургон) 789785 руб.
Опель Кадэт (1986 г.в.) 12500000 руб.
ЗІЛ-43141 (палівамычная) 20050000 руб.
Пагрузчык вільчаны (1991 г.в., Львов) 6385000 руб.
П/прычэп МАЗ-93802 23690000 руб.
ГАЗ-53 (самазвал) 28000000 руб.
ЗІЛ-ММЗ-555 (самазвал) 33000000 руб.
Маладзечна, вул. Віленская, 40, тэл./факс (01773) 71531.

ня затрымала іх. Адзін арыштаваны. Скрадзенае вернута гаспадарам. Узбуджана крымінальная справа.

Аўто разулi

МАЛАДЗЕЧНА. Хтосьці зняў колы з «Аўдзі-80», якую гаспадар пакінуў на 3 тры дні па дарозе на Ілью.

Узбуджана крымінальная справа.

Каля Палаца

МАЛАДЗЕЧНА. На аўтобусным прыпынку каля Палаца культуры трое невядомых пабілі мужчыну.

Бойка адбылася без прычыны. Нарад «Ахова» затрымалі аднаго з хуліганаў.

Не сябруюць

МАЛАДЗЕЧНА. У адной з кватэр па вуліцы Міру выбілі шыбу на балконе і ў пакой.

Міліцыя мяркуе, што гэта адбылося на падставе асабістых непрыязных адносінаў кагосьці з гаспадарамі. Узбуджана крымінальная справа.

Прачнуўся...

МАЛАДЗЕЧНА. У п'янага маладзечанца, які заснуў на аўтобусным прыпынку, укралі пакет з відэаплэрам, касетами, дакументамі.

Злодзей — непрацуючага гараджаніна — затрымалі.

Збілі гаспадара

МАЛАДЗЕЧНА. Двое зайшлі ў кватэру, якая знаходзіцца ў Радашкавічах і пабілі гаспадара.

Усе ўдзельнікі здарэння былі п'яныя. Адзін злодзей арыштаваны. Узбуджана крымінальная справа.

Па зводцы гаррайаддзела ўнутраных спраў падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

Не быць маёрам

АСТРАВЕЦ. 4 гады правядзе ў месцах пазбаўлення волі капітан расійскай арміі Алег Весаюўскі.

Да зняволення прыгаварыў яго нядаўна Астравецкі раён-

ны суд за кантрабанду выбуховых рэчываў: летась у цягніку Санкт-Пецярбург—Калінінград спрабаваў правезці 11 грацілавых шашак, 86 патронаў да аўтамата, дотанатары і радыёстанцыю.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Абвінавачваюцца ў забойстве

МІНСК. Слуханне крымінальнай справы ў дачыненні да двух, ужо былых, оперуінаважаных крымінальнага вышуку прайшло ў Мінскім гарадскім судзе. Яны абвінавачваюцца ў забойстве з асаблівай жорсткасцю і іншых злачынствах.

У 2003 годзе п'яныя оперуінаважаныя, зайшлі ў кватэру, што карысталася рэпутацыяй прытону. У іх узнік канфлікт з жампаніяй нецвярозых мужчын. Госці збілі да смерці аднаго з іх.

Выжыла

ВІЦЕБСК. Выкінутая з 8-га паверха ў Віцебску жанчына атрымала лёгкія траўмы.

Жанчыну выкінуў з акна 21-гадовы віцяблянін. Яго знаёмства з 40-гадовай жанчынай пачалося каля месяца таму. Тады хлопец запрасіў яе да сябе на кватэру. Раніцай убачыў, што разам з гасціняй прапалі скураная куртка і грошы.

У выхадныя малады чалавек выпадкова зноў сустрэў старую знаёмую. Запрасіў яе да сябе дадому і ў часе п'янкі стаў патрабаваць вярнуць скрадзенае. Жанчына адмовілася, і тады хлопец папроста выкінуў знаёмую ў расчыненае акно.

Медыкі канстатавалі ў пацярпелай траўму грудзей і чэрапа-мазгавую траўму, якія не ўяўляюць небяспекі для жыцця. Пасля падзення з 8-га паверха яна здолела апазнаць «ідальніка». У дачыненні да яго ўзбуджана крымінальная справа за замах на забойства.

Паводле БелаПАН.

■ ХАВАЙСЯ Ё БУЛЬБУ

Гэтыя гісторыі — не чарговыя анекдоты пра паліцэйскіх ці міліцыянераў, але дадучы фору любому анекдоту. Адна з гісторый адбылася ў Польшчы, другая — у нас.

Пераслаў

Паліцыянт з польскага мястэчка Гіжышка атрымалі галоўнае сведчанне ў справе вытворчасці фальшывых грошай — пачак банкнотаў. Аднак, каб без усякіх сумненняў можна было сцвярджаць, якія з гэтых банкнотаў сапраўдныя, а якія — падрабкі, трэба было іх даследаваць у лабараторыі галоўнага паліцэйскага ўпраўлення ў Варшаве. З Гіжышка да Варшавы далёка, таму банкноты трэба было пераслаць туды. Такое заданне атрымаў ад свайго начальства ўчастковы. І заданне выканаў без ваганняў. Пайшоў на пошту, падаў касірэцы ўсе банкноты і пераслаў іх пераводам на паштовы адрас галоўнага ўпраўлення.

Паводле www.sadurski.com

«Зняў пальчыкі»

«Гэта ж трэба было да такога дадумацца, — распякаў міліцэйскі начальнік участкавага. — Увесь аддзел абняславіў. На ўсіх нарадах год цяпер будзем «нагляднай агітацыяй», на прыкладзе якой стануць вучыць іншых, як рабіць нельга».

Участковы перамянаўся з нагі на нагу, чырванеў, маўчаў. «Што ж ён такое зрабіў? — гублялася ў здагадках я. — Ехаў нецвярозым на машыне? Пабіўся з суседзямі? Ударыў жонку?» А старэйшы па званні ўсё не сунімаўся: «Колькі табе гадоў? Тры? Пяць? Ты ў міліцыі працуеш — ці ў цырку? Чым ты думаў? Галавой, а мо, якім іншым месцам? Хаця яе ў цябе, відаць, зусім няма!».

«Нешта ўкраў, — падумалася пасля гэтых слоў мне. — Ці ж міліцыянер не чалавек? Аступіўся, паквапіўся на чужое. Думаў, раз у пагонах, значыць — не знойдуць. Аж бач, выйшлі на след».

Праз пяць хвілін чырвоны, як вараны рак, участковы пакінуў кабінет начальніка. «Што ён зрабіў?» — адразу ж спыталася я. «Ат, — махнуў рукой той і пераклучыўся на іншую тэму.

Сваю цікавасць задаволіла роўна праз пяць хвілін пасля таго, як выйшла з кабінета. Увесь аддзел абмяркоўваў навіну №1: участковы, выконваючы загад кіраўніцтва, замест адбіткаў пальцаў аднаго з раней асуджаных, што жыў на тэрыторыі замацаванага за ім сельсавета, зняў свае. Ну, не знайшоў ён яго, з'ехаў некуды чалавек. А тут «давай» ды «давай», базу спецыяльных дадзеных ці то ў вобласці, ці то ў раёне стваралі. Ці ж думаў ён, што тая мана калі-небудзь выпашае на свет. Аж бач, перастаўся!».

Ганна ВАСІНА.

Сведкі, адгукніцеся!

ВІЛЕЙКА. На ўчастку дарогі Барысаў-Ашмяны, ля Крывога Сяла, 1 лютага адбылося дарожна-транспартнае здарэнне. Прыкладна ў 18 гадзін вадзіцель аўтамашыны ГАЗ-3110 збіў чалавека. Сведкамі аварыі маглі быць тры жанчыны, што ў гэты час ішлі з вёскі. Супрацоўнікі Вілейскага раённага аддзела ўнутраных спраў просяць іх адгукнуцца. Ад паказанняў будзе залежаць лёс вадзіцеля.

■ АДКРЫТЫ ЎРОК

Курс на моду

Нататкі з нагоды дня прыгажосці

Удзельніцы дня прыгажосці ў Вілейскім ПТВ-200 з вядучым рубрыкі «Адкрыты ўрок» намеснікам дырэктара гэтага вучылішча Ігарам КІЦКАВЫМ.

Кожная жанчына хоча быць прыгожай. Гэта настолькі дакладна, наколькі і тое, што не кожнай жанчыне бог даў прыгажосць. Што ж рабіць тым, хто не зусім прыгожы?

Раней бы сядзела такая дурніца дома і залівала б сваю хату горкімі слязімі. Зараз жа ў век навукова-тэхнічнага прагрэсу, калі нават прыгажосць пастаўленая на плынь, можна назіраць на ТБ, як стылісты за якія-небудзь дзве-тры гадзіны з «шэрай мышкі» робяць «белую лебедзь». «Але ж то ТБ», — скажаце вы. Тыя, хто прыйшоў на дзень прыгажосці, які праводзілі цырульнікі і

швачкі-навучэнцы ПТВ-200, зразумелі, што прыгажосць робіцца не дзе-небудзь у трыдзевятм царстве, а там, дзе жадаюць быць прыгожымі.

Для таго, каб стаць прыгожай, трэба трохі грошай на касметыку і тканіну, фантазія, каб прыдумаць нешта арыгінальнае, і смеласць, каб у гэтым арыгінальным выйсці ў людзі. А яшчэ — не забываць пра прыгажосць душы, бо злую прыгажуню ўсё роўна назавуць ведзьмай, а непрыгожую — мілай.

І напрыканцы невялікае аптытанне сярод дзяўчынак — навучэнцаў ПТВ-200 (прафесія майстар-цырульнік і швачка-закройшчык). Якая прафесія

вам падабаецца? З 52 аптытаных 12 адказалі — цырульнік, 10 — швачка, 8 — мадэльер, 7 — стыліст, 5 — дызайнер, 3 — адвакат, 3 — доктар, 2 — настаўнік і 2 — псіхолаг. Такім чынам можна зрабіць вывад, што прыкладна для паловы вучаніц вучылішча — гэта аэрадром, з якога дзяўчаты возьмуць курс на вялікую моду.

Адкрыты ўрок вядзе Ігар КІЦКАВЫ, kitikoff@tut.by.

■ РЕДАКЦЫЯ АДКАЗВАЮЦЬ

У пошуках жылля

МАЛАДЗЕЧНА. У свае 24 гады Наталля Лабіш з Радашкавічаў мае мужа і чатырох дзяцей. Але гэтай невялікай сям'і няма дзе жыць. Са сваім клопатам Наталля Лабіш звярнулася ў рэдакцыю «Рэгіянальнай газеты».

Калісьці галава сям'і Алес працаваў у калгасе, які сваім работнікам абяцаў даць кватэру. У яе чаканні сям'я жыла, па словах Наталлі, у памяшканні па вуліцы Трэцяга ліпеня, якое нагадвала склад: аднойчы ў ложку, дзе спала дзіця, бацькі ўбачылі пацука.

Тым часам калгас перабудаваў частку дзіцячага сада пад жылы дом. Некалькі сем'яў нават засялілася. Але да Лабішаў чарга не дайшла, ім кватэру не далі, як і тым, хто стаў за імі ў чарзе. Зразумевшы, што жылля не будзе, летам 2003 года муж Наталлі перайшоў на завод «Белмастацкераміка»: у калгасе яго больш нішто не трымала. Маладая сям'я задумала купіць прыватны дом. Знайшлі гаспадыню, якая згадзілася атрымаць грошы па частках. Першыя 200 долараў набіралі і заплацілі. Але праблему «свайго гнязда» гэта не вырашыла: дзе ж цяпер узяць яшчэ 1300 долараў?

Сям'я спадзявалася на льготны беспрацэнтны крэдыт

у «Беларусбанку». Але там ім адказалі, што на льготныя яны разлічваюцца не могуць. Звярталіся Лабішы па дапамогу ў райвыканкам, напісалі, кажуць, 3 заявы. Але, па словах Наталлі, там у яе толькі спыталі, як яна збіралася гадаваць чатырох дзяцей, не маючы свайго жылля.

— Калі б у нас адразу нарадзілася дзяўчынка, было б адно дзіця, — сказала Наталля ў інтэрв'ю «РГ». — Але спачатку на свет з'явіліся 3 хлопчыкі.

Маладая мама лічыць, што раённая адміністрацыя можа дапамагчы атрымаць льготны крэдыт або матэрыяльную дапамогу. Але вырашыць сваю жыллёвую праблему на месцы яна ўжо не спадзяецца:

— Калі паехаць у Мінск і скаргу на ўсіх напісаць, тады, напэўна, зрэагуюць.

Цяпер Алес прапісаны ў сваіх бацькоў, а жонка з дзецьмі — па вуліцы Трэцяга ліпеня, дзе сям'я жыла раней. У бацькоў мужа толькі двухпакоевая кватэра, гэтай плошчы, па словах Наталлі, не хапае, каб мець агульную пральню. Такім чынам па дакументах яны разам не жывуць і сумеснай гаспадаркі не вядуць — значыць сям'і няма.

На запыт «Рэгіянальнай газеты» старшыня Маладзечанскага райвыканкама Сямён

Касабуцкі адказаў, што нічым дапамагчы не можа. Бо ў Радашкавічах, як і па ўсім раёне, сацыяльнае жыллё не будзецца, а вольнага добраўпарадкаванага жылля ў пасёлку няма. Да таго ж сям'я «на ўліку тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў па месцы жыхарства, а таксама па месцы работ не знаходзіцца. Таму прэтэндаваць на атрыманне сацыяльнага жылля і на ўступленне ў жыллёва-будаўнічы кааператыв не можа». Цікава, што не пазней чым у другім квартале гэтага года будаўнікі закончаць рэканструкцыю пад жылы дом таго самага дзіцячага сада, на жыллё ў якім Лабішы так спадзяваліся. Калі б Алес пачакаў яшчэ месяцаў 9—10, то, як сказала ў адказе райвыканкама, «меў бы магчымасць палепшыць жыллёвыя ўмовы ў 1-2 квартале 2004 года».

Пакуль што райвыканкам не можа нават хадайначаць перад «Беларусбанкам» аб выдзяленні Лабішам ільготнага крэдыту. Таму што льготны крэдыт «выдзяляюцца грамадзянам, якія стаяць на ўліку тых, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў». Раённая выканаўчая ўлада раіць Наталлі Лабіш звярнуцца ў пасялковы выканкам, сабраць неабходныя дакументы і стаць на ўлік.

Святлана ЦІШКО.

Працягваем знаёміць нашых чытачоў з фрагментамі кнігі ўраджэнка Будслава Анелі Катковіч і Вэранікі Катковіч-Клентак «Успаміны». Нядаўна ў Польшчы выйшаў пераклад на польскую мову гэтай кнігі, які завецца «Ад Будслава да ГУЛАГа». Захоўваем правапіс арыгіналу. У гэтым нумары сваімі ўспамінамі дзеліцца Анеля Катковіч. Успаміны Вэранікі Катковіч-Клентак будучы друкавацца пасля ўспамінаў Анелі Катковіч. Поўны тэкст кнігі можна знайсці на сайце <http://kamunikat.net.ilg.pl>.

Ад Будслава да ГУЛАГа

Прыемныя былі балі трох студэнцкіх саюзаў — беларускага, украінскага і літоўскага. Заўсёды вельмі ўрачыста святкавалі 25 Сакавіка — дзень абвешчання незалежнасці Беларусі. Летам ладзілі зьлёты. Я была на зьлёце ў Наваградчыне і над Нарачай. Быў яшчэ зьлёт студэнтаў у Белавежы, але безь мяне.

Большасць нашых студэнтаў не курыла і не піла гарэлкі. На вечарынах сьпявалі і танцавалі побач модных танцаў народныя, абавязкова лядовіх.

Сёння многіх зь сяброў няма між жывымі. У час вайны немцы застрэлілі Адася Дасюкевіча, папулярнага сярод нас студэнта. Загінуў Валодзя Шавель. Памерлі на чужыне ў Амэрыцы Стась Грынкевіч і Віктар Войтанка. Многія страцілі жыццё і здароўе ў турме савецкай і на Сібіры. Рассыпалася наша сямейка па ўсім сьвеце. Найбольшая частка апынулася ў Амэрыцы, часць знаходзіцца ў Аўстраліі, некаторыя пражываюць у Англіі і Францыі.

У 1939 годзе мела я здачы ўсе экзамены і пачала сабраць матэрыял да магістэрскай працы. У гэты час закруціла сабе галаву «Бязрожай». Вайна нас разлучыла. Лета 1939 года правяла я ў маёнтку на Віленшчыне, у якім вучыла дзяцей багатых людзей з Гдыні. Прабыўшы ў гэтым маёнтку больш месяца, паехала са сваімі вучаніцамі ў Варшаву. Першы раз тады ў жыцці сваім пачыла сталіцу Польшчы. Зрабіла на мяне вельмі вялікае ўражаньне. Можа таму, што затрымаліся мы ў багатай сям'і — прафэсара Палітэхнікі. З Варшавы паехалі мы ў Гдыню. Мела я там быць два тыдні, а была толькі адзін дзень. Ноччу разбудзіў нас бацька-вучаніц абвешчаючы, што пачалася вайна. Пачалі мы паспешна ўставаць і пакаваць рэчы. Паехалі назад у Варшаву. Інакш выглядаў цяпер горад. Панавала паніка. Перад крамамі стаялі людзі ў чэргах — рабілі запасы харчоў. Бацька маіх вучаніц прапанаваў мне ехаць зь імі на Вэнгрыю, але я не згадзілася і напавілася ў Вільню, а адтуль у родны Будслаў. Пры мне прыйшла сюды Чырвоная Армія і ўстанавілася савецкая ўлада.

Пачала я працаваць у будслаўскай школе. Са мной разам былі настаўніцамі Люня і Ірка Будзкі, а таксама настаўніцаў Ірын муж.

Праца ў школе

Пачала я працаваць у будслаўскай школе. Са мной разам былі настаўніцамі Люня і Ірка Будзкі, а таксама настаўніцаў Ірын муж.

Вучыць пачалі па-беларуску. Выкладала я беларускую і нямецкую мовы. Наканец вярнулася ў сваю родную хатку і сабрала сваю сям'ю ў вадно месца. Прыехаў Пётрусь з Латвіі, вярнулася з Лунінца Вэра, прыбылі Гэлья і Франак.

Вялікім ударам для нас у гады савецкай улады быў вываз дзядзькі Адольфа, брата таты, зь сям'ёй у Казахстан. Многа людзей нявінных тады вывозілі ў Казахстан ці далёкую Сібір. А вывазы гэтыя былі страшней пахараў. Адрывалі людзей ад родных хат, ад роднага мястэчка і блізкіх сэрцу. Плакалі тыя, каго вывозілі, і плакалі тыя, якія аставаліся. Людзі страцілі сапраўды. Ніхто ня быў пэўны сапраўднага дня. Найменшы пілест за акном ці дзьвярыма выводзіў з раўнавагі. Забралі Лёньку — сына цёткі Гэлькі. Што некалькі дзён кагось забіралі. Ніхто ня ведаў за што. Людзі пачалі чакаць зьмены.

У школе працавала я ічыра. Усе свае маладыя сілы пасвячала вучням. Спачатку жыла пры школе. Назначылі мяне дырэктарам школы і завучам. Выбралі дэпутатам у сельсавет. Мусела хадзіць па вёсках і аб'яўняць канстытуцыю СССР, намаўляць людзей да працы пры будове аэрадрома, прымаць удзел у розных сабранных. Ніхто ня ведае, што тады адчувала і зь якой ахвотай усё гэта рабіла! Трэба было. Не было іншага выхаду. Знайшла я час зарганізаваць танцавальны гурток пры школе. Мае вучні здабывалі першыя ўзнагароды на абласных алімпіядах. Танцавалі лядовіху, юрачку, кадрыль, гапака. Прыязнілася з Люняй. Зь ёй праводзіла кожную вольную хвіліну і тады пазнала, якая гэта вартасная і мудрая жанчына. Чуліся мы з сабою добра і гутаркам не было канца.

Прышоў 1941 год. Як гром з яснага неба пачулі мы вестку пра новую вайну.

Напярэдадні адступлення саветаў выклікалі мяне ў сельсавет. Цётка дала мне хустку і парайла ўцякаць у лес. Цэлы дзень там прасядзела, а на ноч вярнулася. На другі дзень зноў выклікалі, цётка парайла прыкінуцца хворай і легчы ў пасьцель. Так і зрабіла. У гэты-ж дзень прыйшлі немцы. А тыя, якія пайшлі ў сельсавет, расстралялі.

Праца ў Менску

Прышлі немцы. Сям'я нашая зноў рассыпалася. Усе мы страцілі працу, знайшліся без сродкаў да жыцця.

На пачатку верасня 1941 г. вельмі актывізаваўся мясцовыя паліцыя, якія імкнуліся арганізаваць польскую школу.

Працяг будзе.

Анеля КАТКОВІЧ.

■ ВІЗІТ ДА ДОКТАРА

Надзеяна – толькі з мамай

У педыятрыі зноў з'явілася праблема. Мамы не выкарыстоўваюць адпачынак па догляду за дзіцем да 3-х гадоў. Напрактыч на матэрыяльныя цяжкасці, спяшаюцца вярнуцца на свае працоўныя месцы. Такія рашэнні не лепшым чынам адбіваюцца на здароўі іх дачок і сыноў.

Па дадзеных сацыялагічных апытанняў, у апошнія гады значна павялічылася колькасць людзей, што адносяць сябе па ўзроўні даходаў да сярэдняга класа. Расце сацыяльная праслойка паспяхова адаптаваных песімістаў, што ўсё яшчэ чакаюць выхаду краіны з цяжкага эканамічнага крызісу, і інфармаваных аптымістаў, якія адказнасць за сваё жыццё ўзялі на сябе.

Безумоўна, цяжка сёння жыць на адну заробатную плату, палова якой у большасці жыхароў рэгіёну ідзе на аплату камунальных паслуг. Таму і спяшаюцца мамы як мага раней уладкаваць сваіх дзяцей у яслі, дзіцячыя сады. Маўляў, дзве зарплаты — не адна, можна і харчавацца лепш, і за модай паспець. Усё гэта зразумела. Але ёсць у жыцці і іншыя каштоўнасці, якіх не вымераць ніякімі грашмыма. Напрыклад, здароўе дзяцей.

Немаўляці лепш за ўсё з маці. Да яе яно прывыкае з першых дзён і вельмі нязручна сябе адчувае, калі іх разлучаюць. Нават у шасцімесячнага дзіцяці могуць назірацца парушэнні нервовай сістэмы і работы ўнутраных органаў пры неадпаведнасці ў сям'і. А доўгі і пастаянны адрыў ад мамы

Немаўляці лепш за ўсё з маці. Да яе яно прывыкае з першых дзён і вельмі нязручна сябе адчувае, калі іх разлучаюць.

Фота Petrosoff.

фарміруе надалей страх, які блакіруе раскрыццё рэзерваў мозга.

Вы задумваліся, чаму дзеці ў садках часта хварэюць? Таму што пасля перанесенай хваробы ў іх застаецца стойкі хваравіты ачаг узбуджэння ў кары галаўнога мозга. Яны разумеюць, што хвароба — гарант прысутнасці маці, з якой спакойна, надзейна, добра. Кашаль у дзяцей робіцца амаль што пастаянным і ўстойлівым да лячэння.

Пры болях у жываце вядуцца беспаспяховыя пошукі глістоў і даюцца на "ўсякі выпадак" прэпараты. А праз тры дзень — тая ж карціна.

Страхі ранняга дзяцінства застаюцца на ўсё жыццё. Дзеці, якіх перадалі ў чужыя рукі і якія цяжка прывыкалі да выхавальнікаў, нягледзячы на тое, што хвароба — гарант прысутнасці маці, з якой спакойна, надзейна, добра. Кашаль у дзяцей робіцца амаль што пастаянным і ўстойлівым да лячэння.

захворванняў. Таму, дарогія мамы, перш чым аддаць дзіця ў садок, добра падумаеце, што ў жыцці важней: дабрабыт у доме ці здароўе дзіцяці? Той, хто сутыкнуўся з падобнымі праблемамі, вядома ж, "прагаласуе" за апошні варыянт. Ну, а для тых бацькоў, што яшчэ толькі вырашаюць лёс свайго дзіцяці, самы час падумаць.

Аляксандр ГУЛАК, доктар.

■ ПАРАДЫ ДОКТАРА

Язва – абвастрэнні

Язвеннай хворобе страўніка ці дванаццаціперснай кішкі ўласцівыя абвастрэнні ў вясенні і асенні перыяды.

Нават тым, хто вылечыў язву, неабходна два разы на год праводзіць прафілактычнае лячэнне. Асабліва людзям з раз'яўным характарам работы ці тым, хто працуе ў начную змену. Выкарыстоўвайце лекавыя травы: мяту, валерыян, сардэчнік (пустырнік), шпіншын, біялагічна актыўныя дабаўкі. Яны зніжаюць узровень спажываемых супрацьязвенных прэпаратаў. Практыкаванні Хатха Ёгі можа выконваць кожны — яны падтрымліваюць функцыянальны стан пазваночніка. Пры язвеннай хворобе адбываюцца змяненні ў грудных пазванках, што пагаршае нервовую рэгуляцыю ўнутраных органаў. Дыхальныя практыкаванні выконваюць функцыю масажа ўнутраных органаў. Эфектыўная рэфлексатэрапія (нельга выконваць у стадыі абвастрэння) у комплексе з іголкаўкаваннем, электрапунктурай, мяккімі тэхнікамі мануальнай тэрапіі. Дапамагае кропкавы масаж кропкі цэсань-лі — яна ўказана ва ўсіх кнігах па масажу. Перад пачаткам курса рэфлексатэрапіі абавязкова парайцеся са сваім доктарам, бо пры хірургічных ускладненнях яна супрацьпаказаная. Важныя дыета, паўнацэнны сон, умовна адмовіцца ад алкаголю нават у малых дозах у перыяд абвастрэння. Добрая заходняя традыцыя, дзе кожны п'е са сваёй шклянкі і сваю дозу.

У сістэме псіхадуховнага лекавання язвенная хвороба — вынік недараванай крыўды.

Аляксандр ГУЛАК, доктар.

■ НАШ ДОМ

Нябачны вораг прытаіўся

Экалогія жылля

Экалагі высветлілі, што жыхары буйных гарадоў, якія прывыклі наракаць на забруджанае паветра, з небяспечай сустракаюцца дома куды часцей, чым на вуліцах. Больш таго, у кватэры таксічных рэчываў выявілі ў 8 разоў больш, чым на вуліцы. Прычынай таму — газавыя пліты, сучасная мэбля з драўняна-стружкавых матэрыялаў, дываны з сінтэтычнага валакна, драўняныя парашкі, пластык.

Блакiтны агеньчык

Уладальнікі электрычных пліт выглядаюць сапраўднымі пачасліўчыкамі ў параўнанні з тымі, у каго на кухні размясціліся газавыя. Ва ўмовах дрэннай вентыляцыі за час гарэння канфоркі ўтрыманне чаднага газу і двухвалентнага азоту на кухні значна перавышае норму, дапушчальную на хімічных заводах! Калі няма магчымасці замяніць пліту на электрычную, увагу трэба звярнуць на выцяжку. Пастаянна яе прачышчаць, а яшчэ лепш — набыць электрычны паветраачышчальнік і ўстанавіць над плітой. У час прыгатавання ежы фортакку трэба трымаць адчыненай, а таксама не забывацца штодзённа праводзіць вільготную ўборку.

Нельга выкарыстоўваць пліту ў якасці абагрэву, калі на вуліцы холадна, а ацяпленне яшчэ не ўключана. Лепш разарыцца на новы абагрэвальнік, чым рызыкаваць сваім здароўем. Змагацца з газам можна і

Самае небяспечнае месца ў кватэры — кухня, дзе ва ўмовах дрэннай вентыляцыі газавая канфорка падобная на хімічны завод.

пры дапамозе пакаёвых раслін. Напрыклад, хларафітум, англійскі плюшч ці бамбукавая пальма ачышчаюць паветра лепш за любое тэхнічнае прыстасаванне.

Правер свой нос

Мы купляем шафы, сталы і полкі з ДСП (драўняна-стружкавых пліт). Выглядаюць яны сімпатычна і каштуюць нядорога, толькі вось здароўю такая мэбля наносіць шкоду. Як кажуць спецыялісты, ДСП — магутная крыніца канцэрагеннага фармальдэгіду, асабліва, калі яна зроблена з парушэннямі тэхналогіі. У гэтым выпадку фармальдэгід пачынае выдзяляць шкодныя рэчывы з велізарнай сілай. Асабліва небяспечныя яны ў першыя дні пасля пакупкі. У дзяцей нават

можа ўзнікнуць алергічны насмарк ці павысіцца слёзавыдзяленне. Таму, перш чым набыць такую мэблю, экалагі раіць панюхаць яе яшчэ ў магазіне. Якасная пахне драўнінай, а не хіміяй.

Пах паху розніца

Спецыялісты сцвярджаюць, што лепшы пах у доме — яго адсутнасць. Цяжка з ім не пагадзіцца. Тлустыя ліпкія пахі прыгатаванай ежы пранікаюць з кухні ва ўсе пакоі, пасцельная бялізна захоўвае водар пральнага парашку і г. д.

Пазбавіцца ад пахаў увогуле — немагчыма, але скараціць іх шкоднае ўздзеянне можна. Для гэтага неабходна:

— выкарыстоўваць толькі тры пральныя парашкі, які пахнуць слаба, але прыёмна;

— радзей кіпяціць бялізну на кухні. Старацца адразу ж выветраць пах шкодных мыльных раствораў;

— раніцай як мага больш пакідаць пасцель незапраўленай;

— трымаць дзверцы шафаў, дзе захоўваецца адзенне, незачыненымі, каб адзенне ветралася;

— пакласці ў пыласос, напрыклад, лупінку лімона альбо апельсіна, тады замест паху пылу ён будзе выдзімаць больш прыемны пахі.

Падрыхтавала Марына СЛІЖ.

■ ПРАБЛЕМА

Туберкулёз наступае

МАЛАДЗЕЧНА. У горадзе і раёне за апошнія тры гады павялічылася колькасць хворых на туберкулёз. За 2003 год работнікамі гарадскога тубдыспансэра зарэгістраваны 3 падлеткі, хворыя на туберкулёз. Звычайна выяўляюць аднаго ў 3 гады.

«Гэта звязана з нашымі цяперашнімі ўмовамі жыцця. Туберкулёз — хвароба сацыяльна-яна. Яна паказвае, як мы харчваемся, ці дастаткова ўжываем вітамінаў», — сказала загадчыца дыспансэрнага аддзялення гартубдыспансэра Тамара Навіцкая ў інтэрв'ю «РТ» па тэлефоне.

Дзіця нараджаецца без узбуджальнікаў гэтай хваробы. Яно заражаецца з цягам часу, найчасцей ад хворых людзей. Таксама можна заразіцца, спажываючы малако, мяса хвора на туберкулёз каровы.

Калі бактэрыі хваробы трапляюць у арганізм, не заўсёды развіваецца туберкулёз. Арганізм здаровага чалавека мае дастаткова сіл, каб супрацьстаяць інфекцыі. Але амаль усе дарослыя да 30 гадоў маюць яе ў арганізме.

Каб выявіць хваробу, дарослыя, пачынаючы з 17-гадовага ўзросту, праходзяць флюараграфічны агляд. А дзецям ставяць туберкулінавую пробу Манту. У інфіцыраванага дзіцяці на месцы ўвядзення туберкуліну праз паўны час з'яўляецца пачырванелая прыпухлаецца. Гэта значыць, што яму трэба як найхутчэй абследавацца ў тубдыспансэ-

ры. Аднак за першы квартал гэтага года медработнікі не зрабілі ніводнай пробы Манту, хаця звычайна за гэты час яе паспывалі зрабіць 3 тысячам дзяцей: з апошняга квартала мінулага года ў горадзе няма туберкуліну. Беларусь закупляе яго на Украіне, а затым вакцына размяркоўваецца па абласных і раённых цэнтрах. Па словах доктара-імунолага дзіцячай паліклінікі Марыі Байковай, спецыялісты абласнога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі на нарадзе медыкаў, што прайшла нядаўна ў гарадской бальніцы, казалі, што туберкулін з'явіцца ў канцы сакавіка — красавіку.

Праблема яшчэ і ў тым, што туберкулінавая палачка (узбуджальнік хваробы) не адчувальная да нашых лекаў. З 40-х гадоў, па словах Тамары Навіцкай, новых лекаў не прыдумалі, а да старых узбуджальнік за столькі гадоў прывык. Таму цяпер, каб забяспечыць эфектыўнае лячэнне, назначаюць па 4-5 прэпаратаў адначасова. Доктары кантралююць дозы, каб не адбылося прывыкання.

Найчасцей хварэюць на туберкулёз асобы з ослабленым імунітэтам, які зніжаецца пры частых пераахладжэннях, цукровым дыябеце, язвеннай хворобе, псіхічных захворваннях, а ў дзяцей пры ветранай воспе, каклюшы, адры (корь).

На сённяшні дзень у горадзе і раёне зарэгістраваны 581 хворы на туберкулёз, сярод іх 4 дзяцей і 4 падлеткаў.

Святлана ЦІШКО.

Аперацыя «І к с»

МАЛАДЗЕЧНА. Хутка выпускнікі Маладзечанскага медыцынскага вучылішча (ММВ) паспрабуюць сябе ў якасці маладога спецыяліста. Што іх, а таксама выпускнікоў іншых навучальных устаноў краіны, чакае на новым працоўным месцы.

Сёлета 230 выпускнікоў ММВ папоўняць медыцынскія ўстановы Мінскай вобласці. 43 з іх, што вучацца на платнай аснове, размеркаваліся самі. 38 выдатнікаў накіраваны ў Маладзечна і Мінск. Дарэчы, маладзечанскія ўстановы ахвотна разбіралі выпускнікоў, што скончылі вучылішча з высокім сярэднім балам. 105 харашыстаў выбралі сабе працоўнае месца бліжэй да месца жыхарства. Астатнія трапілі туды, куды іх накіравала радзіма. Гэта Вілейскае, Мядзельскае, Валожынскае РТМА. Калі цябе не чакаюць на працоўным месцы пасля заканчэння вучылішча, тэхнікума, інстытута..., то за месяц павінны пісьмова папярэдзіць, што стаўкі няма. Такім чынам дыплом будзе «свабодны».

Добра, калі ты спецыяліст у сваёй справе. І, мо, яшчэ лепш, што малады, бо маеш шэраг льгот. Напрыклад, цябе павінны абавязкова забяспечыць жылём альбо кампенсаваць затраты пры яго найме. Даць

не менш чым стаўку на працоўным месцы.

Табе гэта не патрэбна? Ці ты ўвогуле не хочаш працаваць па размеркаванні, і ўжо думаеш, як правярнуць «операцыю «Ікс»: не з'явіцца на працоўнае месца? Тады давайце кампенсаванне кошт навучання, пад'ёмныя, што даюць маладому спецыялісту. Іх памер роўны памеру тваёй апошняй стыпендыі + службовы аклад (па месцы размеркавання) + 1/4 яго частка на дзіця, мужа, бацькоў мужа і жонкі, калі разам з імі пераедуць і будуць жыць у кватэры, доме..., якія выдзелілі па месцы размеркавання. Што тычыцца кошту навучання, напрыклад, у ММВ — гэта больш за мільён рублёў за год. Прыйдзецца заплаціць і тады, калі не адпрацуеш 2 гады па месцы размеркавання. Па прычынах зменаў у асабістым жыцці ёсць магчымасць перамеркавацца. У прыватных установах «адпрацоўваць» дыплом нельга.

Такім чынам, калі ты рашыўся на «операцыю «Ікс», гэта яшчэ не ўсё. Галоўны доктар, дырэктар або начальнік той ці іншай установы, куды цябе накіравалі, паведаміць кіраўніку вучылішча, інстытута... аб няўдзяч. Ён абавязаны падаць іск у суд, які будзе задаволены на карысць выплаты.

Ірына РАБУШКА.

Доктар Андрэй Крывец закончыў Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, атрымаў размеркаванне ў Маладзечна. Пасля інтэрнатуры (паслядыпломная работа маладога доктара, якая дае яму званне спецыяліста) другі год працуе ў хірургічным аддзяленні гарадской дзіцячай бальніцы. Жыве ў інтэрнаце, атрымаць які яму дапамагла адміністрацыя бальніцы. Пакідаць работу ў Маладзечна не збіраецца.

Фота Святланы ЦІШКО.

Выбіраем, спадарства!

Выбіраючы навучальную ўстанову, кожны кіруецца сваімі меркаваннямі: адным важна ўдала працаўладкавацца пасля навучання, іншых цікавіць найперш прэстыж.

Папулярнасць навучальнай установы вызначаецца яе статусам, запатрабаванасцю прафесій, якія яна дае, і проста модай на тую ці іншую спецыяльнасць.

Статус нацыянальных навучальных устаноў у Беларусі маюць Белдзяржуніверсітэт, Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт, Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка і Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт. (Статус статусам, але выпускнікі БДУ крыху пагардліва ставяцца да выпускнікоў педагогічнага, які раней быў інстытутам).

Аднак калі ў якасці крытэрыя папулярнасці ўзяць конкурс, колькасць абітурыентаў на адзін студэнцкі білет, то на першае месца выходзяць зусім іншыя ўстановы. Калі верыць звесткам даведніка для тых, хто паступае ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, за 2003 год (самыя новыя даведнікі гарадскія бібліятэкі яшчэ не атрымалі) лідзіруе па гэтым паказчыку Мінскі дзяржаўны вышэйшы радыётэхнічны каледж, дзе два гады таму на спецыяльнасць «праграмае забеспячэнне інфармацыйных тэхналогій» конкурс быў 17 чалавек на месца. За ім — Вышэйшы дзяржаўны каледж сувязі з конкурсам 12,7 чалавек на месца на спецыяльнасць «праграмае забеспячэнне сетак тэлекамунікацыі». На трэцім месцы — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры, дзе ў тым жа 2002 годзе на адно месца на спецыяльнасць «мэнэджмент сацыяльна-культурнай сферы» прэтэндавалі 11,8 чалавек. На фоне гэтых акул адукацыі БДУ і БДЭУ з

іх самымі высокімі конкурсамі адпаведна 7,4 і 7,67 выглядаюць вельмі сціпла. Аднак выкладчык Беларускага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта Эдуард Пракаповіч, які падрыхтаваў некалькі пакаленняў перакладчыкаў, лічыць, што адносна каледжа сувязі і ўніверсітэта культуры лічбы завышаныя. «Па маіх звестках, у лінгвістычным бывае высокі конкурс — 6 чалавек на месца. А ўніверсітэт культуры па папулярнасці не можа з ім паравнацца», — сказаў ён у інтэрв'ю «РГ».

Самыя «прахадныя» па статыстыцы — ВНУ ў абласных і раённых цэнтрах. Напрыклад, у Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт на спецыяльнасць «пачатковая адукацыя і музычнае мастацтва» два гады таму колькасць заяў адпавядала колькасці месцаў, конкурс быў 1 чалавек на месца. Аднак і ў правінцыі ёсць папулярныя спецыяльнасці. Напрыклад, у Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт транспарту, што ў Гомелі, конкурс такі самы, як і ў нацыянальных сталічных ВНУ.

Мінімальныя стыпендыі беларускіх студэнтаў і навучэнцаў (з 1 снежня 2003 года):

прафесійна-тэхнічныя вучылішчы — ад 20 тысяч рублёў,

сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы — ад 31 тысячы рублёў,

вышэйшыя навучальныя ўстановы, акрамя нацыянальных, — ад 37,5 тысячы рублёў,

Белдзяржуніверсітэт, Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Танка, Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт — ад 43 тысяч рублёў.

Святлана ЦІШКО.

■ ПЫТАЙЦЕСЯ — АДКАЗВАЕМ

Тэст — абавязак?

Мая дачка вучыцца ў 11 класе. Разам з ёю перажываю за абавязковае тэсціраванне па мове. Нядаўна чула, што яно абавязковае не для ўсіх выпускнікоў.

Тацяна Кнышава, Маладзечна.
Да нядаўняга часу да абавязковага экзамена па беларускай або рускай мове ў форме тэсціравання рыхтаваліся ўсе выпускнікі сярэдніх школ, прафесійна-тэхнічных і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. Аднак цяпер Міністэрства адукацыі (паведамляе Інтэрнэт-сайт TUT.BY са спасылкай на «Камсамольскую праўду ў Беларусі») пераглядае сваю пазіцыю па гэтым пытанні. Разглядаюцца, нібыта, два варыянты. Першы, як і меркавалася раней, — абавязковае тэсціраванне пройдзе ўсе выпускнікі. Другі, які шмат каго можа ўзрадаваць, — тэсціраванне па мове будзе абавязковым толькі для абітурыентаў ВНУ і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў (на базе 11 класаў). Астатнія школьнікі

будуць здаваць традыцыйны экзамен у школе.

У Валожынскім аддзеле адукацыі звесткі пра магчымыя змены для выпускнікоў не пацвердзілі і не абверглі. У Маладзечанскім гарадскім аддзеле адукацыі і Сморгонскім упраўленні адукацыі нам адказалі, што ні пра якія змены Міністэрства не паведамляла. Пакуль што ўсіх вучняў 11 класаў чакае тэсціраванне. Выпускнікам 9 класаў тэсціраванне не пагражае. Пры паступленні ў ПТВ, растлумачыў Мечыслаў Мацюшонак, намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце Маладзечанскага дзяржаўнага будаўнічага ліцэя, абітурыенты здаюць экзамен па мове ў форме пераказу.

Падказвала Святлана ЦІШКО.

Рэпетыцыя экзамена

ВАЛОЖЫН. Да выпускных экзаменаў застаецца ўсё менш часу, і выпускнікі школ рыхтуюцца да абавязковага цэнтралізаванага тэсціравання па мове. Яго рэпетыцыя ў Маладзечне, Валожыне і Сморгоні прайшла ў лютым, у Вілейцы — у сакавіку.

У Валожыне ў рэпетыцыйным тэсціраванні, якое выкладчыкі з Беларускага дзяржаўнага аграрнага тэхнічнага ўніверсітэта праводзілі 19 лютага на базе СШ №2, удзельнічалі 260 чалавек. З іх 203 здавалі экзамен па беларускай мове, 57 — па рускай. Перавод вынікаў у адзнакі па 10-баль-

най сістэме яшчэ не праводзілі. Аднак найлепшы вынік ужо вядомы: 82 балы са 100 магчымых за тэст па беларускай мове. Нуль балаў не атрымаў ніхто.

«Агульнае ўражанне складалася такое, — сказала спецыяліст аддзела адукацыі Валожынскага райвыканкама Ларыса Бусел, — што па беларускай мове экзамен здалі лепш, чым па рускай». Увогуле, прыкладна трэцяя частка ўдзельнікаў набрала больш за 50 балаў са 100. «Я лічу, што гэта нармальна для першага разу», — сказала загадчыца Валожынскага аддзела адукацыі Святлана Глябовіч.

Святлана ЦІШКО.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ МАЛАДЗЕЧАНЦАЎ

Што дае ў жыцці вышэйшая адукацыя?

Ганна Дзятковіч, ліцейшчыца пластмас:

— Чалавек з вышэйшай адукацыяй больш упэўнена адчувае сябе ў любой жыццёвай сітуацыі. Сама я не паступіла, «пяцёркі», што атрымлівала ў школе, аказаліся нікому не патрэбныя. А дачку з дзяцінства настройвала, што трэба вучыцца. Яна цяпер — у Віцебскім медуніверсітэце.

Аляксандр Макарэвіч, прадпрымальнік:

— У мяне пакуль што няма вышэйшай адукацыі, але я каторы ўжо год збіраюся паступаць. Хачу вучыцца хоць бы для агульнага развіцця. Але адукацыя не гарантуе вялікага заробку. Мой знаёмы атрымлівае 100 тысяч і не можа адмовіцца ад работы, на якую яго накіравалі па размеркаванні.

Дар'я Зубойская, падатковы інспектар:

— З вышэйшай адукацыяй лягчэй уладкавацца на работу. Гэта я зразумела, калі пасля тэхнікума шукала месца працы. Працадаўцы ахвотней бяруць чалавека адукаванага і дасведчанага.

Канстанцін Дзісько, прадпрымальнік:

— Не ведаю. Я пасля школы паступіў у Віцебскі педагогічны ўніверсітэт, таму што трэба было некуды паступаць. Не давучыўся, забралі ў войска. А пасля жаніўся... Мяне жыццё навучыла больш, чым любая адукацыя.

Падрыхтавала Святлана ЦІШКО.

■ СТАРЫ АЛЬБОМ

Праз дзве вайны

Калаціў Еўропу перадна-вайнны жыццё 1939 года. Фашысцкая Германія пагражала патрабавала ад Польшчы немагчымага: саступіць ёй Данцыгскі калідор — частку польскай тэрыторыі, якая б злучыла Германію з Усходняй Прусіяй. Паміж суседзямі наспявала вайна. Польшча мабілізавала падбавыя сцягі добра падрыхтаваных рэзервістаў.

На фота — землякі-вілейчане, якія ў 1937–1938 гадах адбылі абавязковую вайсковую службу. Яны зноў апынуліся ў тых самых казармах у Новай Вілейцы пад Вільняй. Сфатаграфаваліся на памяць. Злева направа сядзяць: Кажура, Бутар, Клімовіч. Стаяць: Радзівановіч, Шырочын, Корсук (магчыма, Корсак), Дрозд, Сакалоўскі, Квяткевіч. Блізкія і звычайныя для нашай мясцовасці прозвішчы.

Першага верасня 1939 года Германія напала на Польшчу.

Лёс некаторых з гэтых салдат у часе вайны і пасля яе вядомы. Мікола Бутар з вёскі Клыні ў складзе пяхотнай дывізіі быў перакінуты пад Львоў. Салдаты стойка змагаліся, і нямецкія войскі ў Львоў не прайшлі. Пасля 17-га верасня польскае камандаванне рэкамендавала салдатам не ваяваць супраць Чырвонай Арміі, а перайсці на яе бок. Яны так і зрабілі. І апынуліся ў савецкіх лагерах. Калі ж у 1941 годзе Чырвоная армія стала катастрафічна адступаць пад ударамі немцаў, то савецкі ўрад дазвабіў стварэнне на сваёй тэрыторыі армію пад камандаваннем польскага генерала Андерса.

Мікола Бутар назваў сябе

Землякі-вілейчане, якія ў 1937–1938 гадах адбылі абавязковую вайсковую службу ў казармах у Новай Вілейцы пад Вільняй. Сфатаграфаваліся на памяць. Злева направа сядзяць: Кажура, Бутар, Клімовіч. Стаяць: Радзівановіч, Шырочын, Корсук (магчыма, Корсак), Дрозд, Сакалоўскі, Квяткевіч.

Фота з сямейнага альбома Міколы БУТАРА.

палякам з Новай Вілейкі, стаў салдатам II корпусу гэтай арміі. Прайшоў праз Іран, Ірак, Сірыю, Палесціну і Егіпет. Вызваліў Італію, удзельнічаў у бітве пад Монтэ-Касіна. Атрымаў некалькі раненняў. Узнагароджаны Крыжам Валачніх (адна з вышэйшых польскіх узнагарод), медалямі. У 1946 годзе выехаў у Канаду. Памёр у канцы 70-х.

Ілья Клімовіч з вёскі Бараўцы пасля вайскавай службы ў 1937–1938 гадах збіраўся вучыцца ў Юрацішкаўскай сельскагаспадарчай школе. Але ў жніўні 1939 года зноў апынуўся ў Войску Польскім. Калі з Новай Вілейкі іх везлі пад Львоў, на станцыі Сокал трапілі пад нямецкія бомбы. Там Ілья кантузіла. Ваяваў пад Львовам, трапіў у палон

Чырвонай Арміі. Праз Мінск, Маскву вывезлі яго ў Валагодскі лагер. Восенню 1940 года як грамадзяніна БССР выпусцілі на волю. У 1944 годзе пасля вызвалення Беларусі быў накіраваны на будаўніцтва Вілейскай электрастанцыі. Жыў на вуліцы Мірнай. Памёр вясной 2003 года.

Пётра Сакалоўска з Куранца пасля абавязковай службы

вярнуўся дадому. Абуцаў польскіх прызыўнікоў. Сядзеў у Вілейскай турме за сутычку з паліцыянтамі. Удзельнічаў у Абарончай вайне 1939 года. Вярнуўся на радзіму. Марыў пабудаваць уласны дом. Вечарам 21 чэрвеня 1941 года нарысаваў яго план.

Раніцай 22 чэрвеня яго арыштавала НКУС у ліку дзесятка іншых «падазронах асобаў». А раніцай 23 чэрвеня іх ужо пад канвоем гналі з Вілейкі ў Барысаў. Старых, нямоглых — прыстрэльвалі... Пётра ж патрапіў у Казахстан. У канцы ліпеня — воля, знаёммы ўжо нам шлях да Перамогі. У 1946 годзе Сакалоўскі даслаў ліст у Куранец. Апісаў свае прыгоды ў няволі, свой удзел у арміі Андерса. Паведамляў, што едзе ў Аргенціну. Марыў вярнуцца ў Куранец, да сям'і. Мара не збылася. Пасля хваробы застаўся ляжаць у аргенцінскай зямлі.

Жыццёвы шлях іншых невядомы. Магчыма, родныя ці знаёмыя пазнаюць сваіх салдатаў і адгукнуцца: паведамаць пра іх далейшыя лёсы.

Post Scriptum. Былы андэрсавец Аляксандр Паўловіч ў 1947 годзе вярнуўся ў родную вёсачку Тураўшчына, як і некаторыя іншыя землякі. А ў 1951 годзе НКУС усіх іх «узляў» — і яны бяспследна зніклі. Таму іншыя былі ўжо больш асцярожнымі. Мікола Бутар напісаў з Канады запіс да сваёй сястры Вольгі, чым займаецца Паўловіч? Лісты перачытваўся НКУС. І сястра адказала так: «Тым, чым займаўся ты ў 1940-м годзе. У тым годзе Бутар сядзеў у савецкіх лагерах.

Аляксандр НАРКЕВІЧ, Вілейка.

■ КАЛЯНДАР

25 сакавіка. 90 год таму (1914) у Аўгустове, цяпер Польшча, у сям'і выхадцаў з Вілейшчыны нарадзілася беларуская паэтка, удзельніца нацыянальна-вызваленчага руху на Вілейшчыне ў часы польскай акупацыі Ганна Новік. Бацька паходзіў з вёскі Варонічы, маці — Іжа. З пачаткам першай сусветнай вайны бацькі вяртаюцца ў Варонічы.

Вучылася ў польскай школьцы. Працавала ў бацькавай кузні. Вывучылася на краўца. Вершы на польскай пачала друкаваць пяцікласніцай у 1925 годзе ў часопісе вілейскага інспектарата школ.

У юнацтве прымае ўдзел у жыцці куранецкага беларускага падполля. За падпольную дзейнасць і спробу пераходу ў Савецкі Саюз трапілае за крывы Вілейскай турмы амаль на тры гады.

У 1939 годзе — дэпутат уз'яднальнага Народнага Сходу ў Беластоку. Пры «першых Саветах» працавала інспектарам Куранецкага райана.

У часе вайны — партызанка. Нарадзіла і страціла дачку. Пасля вайны нараджаецца сын, у 1949 памірае муж.

Ад 1948 года — старшыня калгаса ў Варонічах, старшыня сельсавета, працуе намеснікам начальніка палітаддзела МТС у Крывіцкім раёне. Па стане здароўя вяртаецца ў Варонічы.

Друкавалася ў «Полымі». У 1960 прынята ў Саюз пісьменнікаў. Амаль усё жыццё пражыла ў Варонічах. Памёрла ў Вілейцы ў 1997 годзе.

■ УСПАМІНЫ

«Тужу, сумую і працую...»

Пра Ганну Новік у нашай сям'і ведалі яшчэ ў 30-я гады мінулага стагоддзя. Яно і не дзіва. Падчас беларускай акупацыі мой бацька займаўся падпольнай дзейнасцю, і цераз свайго сябра Міхася Машару, які жыў на Шаркаўшчыне, у Мірскі раён траплялі вершы Ганны Аляксееўны. А ў кастрычніку 1939 года ў Беластоку з паэткай падпольшчыцай бацька асабіста пазнаёміўся — ён таксама быў выбраны дэпутатам Народнага Сходу Заходняй Беларусі.

Пройдзе шмат гадоў, і я таксама пазнаёмлюся з гэтай цудоўнай жанчынай.

...Закончыўшы ў 1957 годзе Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, аддзяленне журналістыкі, я трапіў на работу ў Вілейку. Аўтобусы па раёне амаль што не хадзілі, тэлефонаў на вёсках было мала, і сувязь з Ганнай Новік, як і са многімі няштатнымі карэспандэнтамі, падтрымлівалася пераважна пісьмова. Асабліва яна ў мяне з Ганнай Аляксееўнай наладзілася, калі сам збоўшага стаў займацца паэтычнай творчасцю. (І па сённяшні дзень застаюся «пачынаючым» паэтам). Траплячы на рэдакцыйнай «Победе» ў Кузьміцкі або Рэч-

каўскі сельсаветы, не абмінаў вёску Варонічы, дзе і жыла Ганна Новік. Ад яе атрымліваў кансультацыі на конт паэзіі, падоўгу размаўляў з гаспадыняй ў яе драўлянай хатцы на розныя іншыя тэмы. Асабліва я любіў слухаць субяседніцу пра яе цяжкае дзяцінства, пра удзел у падполлі падчас беларускай акупацыі, пра пасляваеннае жыццё. Вось яе словы:

— Я — былы мужчынскі кравец. Незакончаны крыху аграном. Крыху медык, крыху фармацэўт. У дванаццаць гадоў свайго жыцця дапамагала бацьку ў кузні (ён быў каваль): біла молатам, наразала гайкі, балты, нават рабіла крываветы ўхналі, з дапамогай якіх кавалі коней. Касіла, арала, гарадзіла платы, валіла дрэвы з бацькам, калі будавалі хату.

Апавядаючы пра гэта, неяк у студзені 1968 года Ганна Аляксееўна з сумам выказалася:

— Цяпер мне зноў давялося ўзяцца за гэта. Толькі пройдзены мною вузкія сцежкі забралі ў мяне шмат здароўя, і на кожную работу я трачу шмат сіл і часу. Сэрца не вытрымлівае фізічнай нагрукі.

Вось і ў дзень майго чарговага візіту да Ганны Аляксееўны завітала ўдава франтавіка, які загінуў у 1944 годзе, і прасіла навастрыць пілу. З суседняй вёскі Котлаўцы прыйшлі за лекамі (дарэчы, будучы ў Вілейцы, Ганна Новік з запасам набірала іх у аптэцы). А назаўтра раніцай прыйшоў калгасны каваль з абпаленай рукой. І ўсім была аказана патрэбная дапамога.

Нават у ролі ветэрынарнага фельчара выступала няўрымслівай жанчына. «Тэтай рабоце, — усміхалася Ганна Аляксееўна, — мяне навучыў Леанід Кавалік з калгаса «Чырвоны Сцяг».

У адным з апошніх пісьмаў, якое я атрымаў, калі працаваў у Беразіно, у лютым 1982 года Ганна Аляксееўна зазначыла: «На сённяшні дзень яшчэ жыву поўным жыццём: люблю, захапляюся, абураюся, пішу сатырычныя вершы, лірычныя. Тужу, сумую і працую фізічна».

Такім няўрымслівым Чалавекам і запомнілася мне Ганна Новік — мой старэйшы таварыш, мая старэйшая дарадчыца.

Барыс МАНЦЭВІЧ.

Ганна НОВІК

Ліст дадому

Не турбуйся, мама, за мяне,
І штодзённа не маліся богу,
Бо малітва бога не кране,
Бо зусім няма яго, такога.
Я жыю спакойна ў мурах,
У мяне тут поўная абслуха.
І вартуюць днём і на начах
Усю гэтую турэмную акругу.
Карабіны, карцэры, «ваўчкі»
Нагатовыя за жалезнай

брамай.
Сталаванне для тваёй дачкі
І кватэра. Не турбуйся, мама.
І на ішпацыр я хаджу штоднёна.
На папары ён мінут

пятнаццаць.
У манежы бачыла каля?
Так і мне тут можна

разгуляцца.
Нават той дарогай, што цары
Самастойна ходзяць пехатою,
Я сабака верны і стары —
Апакун штора ідзе за мною.
І чаго, скажы, яшчэ хацець?
Ёсць і нары, і ў куце парашка...
Толькі каб на неба

паглядзець —
Немагчыма, або вельмі цяжка.
Сонца бачу, але толькі ў сне.
І яно часамі мяне грэе.
Не турбуйся, мама, за мяне,
Я зусім нямнога настарэю.
Ты жыві, працуй,

як і заўжды,
Я хачу табою ганарыцца.
Я вярнуся, хоць і праз гады,
Мне панам ніколі не скарыцца.

1936.

■ ПАРТРЭТ

Хобі журналісткі Цішко

МАЛАДЗЕЧНА. Спартыўныя па лыжных гонках на прызы закрыцця сезона падвялі рысу пад афіцыйнымі стартамі гэтай зімы на новым стадыёне ва ўрочышчы Бярозавы Гай ля Маладзечна. Пераможцаў на дыстанцыі 3 км сярод дзяўчат ад 18 да 30 гадоў стала журналістка з «Рэгіянальнай газеты» Святлана Цішко.

Усяго ў суботу, 13 сакавіка, стартвала каля паўтысячы ўдзельнікаў з горада і раёна: ад першакласнікаў і да тых, каму за 50. Дыстанцыі для розных узростаў былі 1 км, 3 км і 5 км. Арганізатары падрыхтавалі для прызёраў каштоўныя ўзнагароды: рэчавыя (фены, тэрма-сы, мазі, інш.) і грашовыя.

Святлане перамагчы, безумоўна, дапамог выдатны спартыўны досвед.

— Летам ты перамагла ў спаборніцтвах па арыентаванні, цяпер — у лыжах. Аднак пачыналася тваё захапленне спортам з іншых відаў?

Журналіст «Рэгіянальнай газеты» Святлана Цішко перамагла ў гарадскіх спаборніцтвах па лыжных гонках на дыстанцыі 3 кіламетры ва ўзроставай групе да 30 гадоў.

Фота (трыны) РАБУШКІ.

— Так, да 6 класа хадзіла на плаванне, а потым занялася лёгкай атлеткай: бегам на

сярэдня і доўгія дыстанцыі. Люблю тэхніку пешаходнага турызму.

— Раскажы, які быў твой самы вялікі прабег? Не марафонскі.

— На спаборніцтвах у Жодзіне — 20 км. Першы раз вельмі тамілася. А праз год як след падрыхтавалася і мела добры час. Цяпер мала трэніруюся. Хто яго ведае, матчыма, калісьці адважуся і паспрабую сябе ў марафоне.

— Якое з практыкаванняў у тэхніцы турызму падабаецца?

— Напэўна, тое, што склада на атрымліваецца. Доўга не маглі якасна зрабіць «матнік», дзе трэба рукамі ўхапіцца за вярхоўку, падкурчыць пад сябе ногі і пераскочыць на пэўную адлегласць.

— Хто перадаў табе захапленне спортам: бацькі, сябры, настаўнікі?

— Псіхалагі сцвярджаюць, што задавальненне ад заняткаў спортам закладваецца ў дзяцей ва ўзросце 6-8 гадоў. Я ўспамінаю сябе малой, як мы з

мамай аднойчы адправіліся катацца на лыжах, узяўшы з сабою ежу. У нас крыху засталася, і мы развешвалі бліны на дрэвах, каб імі ласаваліся вавёркі, птушкі. Мне гэта ўсё надта спадабалася. Потым мама адвля мяне ў плаванне. Так што, думаю, — бацькі.

— Спорт для цябе проста хобі, бо скончыла Беларускі дзяржаўны педагогічны ўніверсітэт імя Максіма Танка, факультэт беларускай філалогіі і культуры. Пішаш у «РГ» на розныя тэмы, валодаеш шырокім кругавядам. Што табе найбольш цікава, якія праблемы прыцягваюць увагу?

— Нядаўна была на семінары, які мне спадабаўся. Там расказвалі, як правільна «падаваць» навіны. Хачу лепш разбірацца ў сферы камунальных паслуг. Гэтыя праблемы б'юць па кашальку кожнай сям'і, закранаюць любога чалавека.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ ФУТБОЛ, МІЖСЕЗОННЕ

Новае праўленне ФК «Маладзечна»

Федэрацыя футбола Беларусі паведаміла футбольным клубам расклад матчаў першай лігі.

У стартавым туры 18 красавіка (нядзеля) «Смаргонь» адкрые сезон дома матчам супраць рагачоўскага «Дняпра», а «Маладзечна-2000» паедзе ў гасці да светлагорскага «Хіміка». У другім туры, хутчэй за ўсё 24 красавіка (субота), маладзечанцы прымуць смаргонцаў. Мяркуюцца, што дамашнія матчы першага круга каманда будзе праводзіць у Чысці.

Кантрольныя матчы

Маладзечна. СШ№5. Снег.

13 сакавіка. Маладзечна-2000 — ДЮСШ-2 (1987) 9:0.

14 сакавіка. Маладзечна-2000 — Смаргонь 0:2. Галы: Курак (37), Трындзюк (55).

Маладзечанская «каманда»

Цалкам вызначылася структура кіравання ФК «Маладзечна-2000». Істотна абнавілася праўленне клуба. У яго

складзе цяпер дзевяць чалавек. Старшынёй з'яўляецца Уладзімір Каржоў. Ён вядомы ў горадзе бізнэсмэн, кіраўнік кандытарскай кампаніі. Яму ўдалося сабраць мясцовых спецыялістаў, якія амаль усё свядомае жыццё аддалі маладзечанскаму футболу.

Генеральны дырэктар Уладзімір Галубко (1956) некалькі гадоў займаўся камерцыйнымі справамі.

Пікам яго гульнявой кар'еры былі поспехі «Металурга» ў 1991 годзе: Кубак СССР сярод КФК, першае месца ў чэмпіянаце БССР, Кубак БССР. Пікам трэнерскай кар'еры было кіраванне «Маладзечна-2000» у некаторыя перыяды 1998 і 1999 гадоў.

Гадоўны трэнер Віталь Казяк (1969) гуляў за клуб на працягу васьмі гадоў. Акрамя перамог 1991 года, мае дачыненне і да 4 месца ў чэмпіянаце Беларусі-1994/95, калі быў лідэрам каманды. Правёў за клуб у вышэйшай лізе 183 матчы

(лепшы паказчык), забіў 32 галы.

Трэнерскую кар'еру распачаў у міні-футболе, калі быў гульчым трэнерам «Металурга-ЖР», які двойчы (сезоны 1999/2000 і 2000/01) займаў трэцяе месца ў чэмпіянаце краіны. З 2000 года працаваў трэнерам ДЮСШ. У 2003-м годзе быў гульчым трэнерам «Забудовы» (ДЗ).

Трэнер Аляксандр Гармаза (1966) вядомы сваёй працай з юнакамі. Яго выхаванцамі з ДЮСШ з'яўляюцца Карыцька і Макрыцкі. Узначальваў «Маладзечна-96» у чэмпіянаце вобласці, «Забудову» ў другой лізе, дубль «Маладзечна-2000». Лепшае дасягненне — 7 месца чысцінцаў у адной з груп другой лігі ў 1998 і 1999 гадах. Яму належыць значная роля ў выкананні задачы па захаванні месца ў вышэйшай лізе 2002 года.

Трэнер-гулец Аляксандр Вязьміч (1970) быў лепшым футбалістам каманды ў 1991

годзе, гуляў у Маладзечне да 1994-га ўключна і ў 1996-м, калі забіў за сезон 20 галоў. У суме правёў 114 матчаў, забіў 40 галоў (лепшы паказчык). Шмат пагуляў у іншых беларускіх клубах, Расіі, Кіпры. Пікам кар'еры стаў новарасійскі «Чарнамо-рац» (1997; 9 матчаў, 1 гол), які быў 6-м у вышэйшай лізе Расіі. Правёў 1 матч за зборную краіны.

Начальнік каманды Канстанцін Харламаў (1953) трэніраваў і дарослыя каманды, і юнакоў. Яго лепшым выхаванцам з'яўляецца Вяжэвіч. Пікам трэнерскай кар'еры стала праца з «Маладзечна-96» у стартавых турах чэмпіянату 1994/95, а ў папярэднія сезоны ён асісправаў галоўнаму трэнера.

Што тычыцца арганізатарскіх здольнасцяў, то яму належыць значная роля ў поспехах «Металурга-ЖР» у міні-футболе.

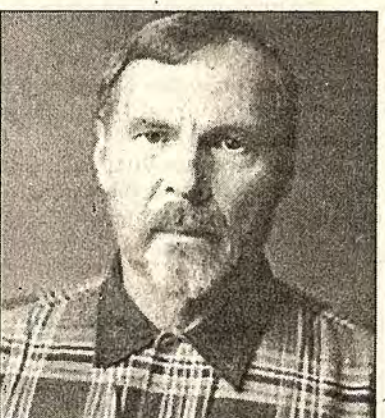
Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ КІНО

«Каманду» пакажуць не хутка

МАЛАДЗЕЧНА. Мінулым летам гарадскі стадыён стаў здымачнай пляцоўкай для расійскай кінематаграфічнай групы. Яна па заказе тэлекампаніі РТР працавала над 12-серыйным фільмам пад рабочай назвай «Каманда».

Сюжэт гісторыі немудрагелісты. Правінцыяльны расійскі футбольны клуб трапіў у крызіснае турнірнае становішча. На пасаду галоўнага трэнера прыходзіць новы спецыяліст. Яго ролю выконвае вядомы беларускі акцёр Уладзімір Гасцюхін. За кароткі час гульня каманды мяняецца ў лепшы бок, яна паспяхова выступае ў кубкавых розыгрышах — даходзіць да фіналу. У серыяле перыпетыі спартыўнай барацьбы накладваюцца на жыццёвыя

Кінаакцёр Уладзімір Гасцюхін асвоіў ролю футбольнага трэнера

Фота www.peoples.ru

лёсы герояў (сярод акцёраў няма мала знаёмых па іншых работах), гісторыі кахання і іншае.

Стваральнікі тэлегісторыі абралі Маладзечна таму, што ім спадабаўся мясцовы стадыён, які пасля рамонтнага набыва пры-

вабны выгляд. Яшчэ здымкі праводзіліся ў Мінску і Маскве. Дарэчы, прадзюсеры стужкі — масцітыя «воўкі» кінавытворчасці, тады як рэжысёрам выступіў дэбютант.

Многія гараджане былі занятыя ў масавых сценах на трыбунах, так што можа з'явіцца магчымасць пабачыць на тэлеэкране і знаёмых людзей, і знаёмыя кутчак горада. Да таго ж, здымаліся ў фільме некаторыя мясцовыя гульцы і судзіі.

У аддзеле грамадскіх сувязяў РТР на наш запыт паведамілі, што здымачны перыяд пачаў працягваецца. Дасведчанцы ў кінаправах асобы з «Беларусьфільма» лічаць, што серыял можа выйсці на экран бліжэй да пачатку наступнага года.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ МІНІ-ФУТБОЛ

Фаварыты — з рэгіёну

МАЛАДЗЕЧНА. Фінальны турнір чэмпіянату вобласці прайшоў у зале ЗМК 12-14 сакавіка. Як і на абласным Кубку месяц назад, зноў не было роўных маладзечанцам.

Большасць іх складу — гэта футбалісты, што цяпер рыхтуюцца да сезона ў вялікім футболе. Лепшым гульцом турніру стаў Мікалай Татун, а найбольш галоў (8) забіў Дзмітрый Вышыньскі. Выдатна выступілі вілейчане, якія ўпершыню заваявалі другую пазіцыю. Лідэры іх калектыву: Валеры Губіч, Аляксей Перасунька, Алег Гулевіч.

1. Маладзечна 15
2. Вілейскі раён 12
3. Барысаў 9
4. Смалявіцкі раён 2
5. Старадарожскі раён 2
6. Нясвіжскі раён 2

Гаспадары перамаглі пра-

Табло

■ ФУТБОЛ, НАВІНЫ

Юнацкая зборная краіны (1986 г.н. і меншая), якая ўвосень стартуе ў адборачным турніры да чэмпіянату Еўропы, правяла падрыхтоўчы збор, на які былі выкліканы былыя выхаванцы рэгіянальных ДЮСШ смаргонца Ковель і маладзечанец Асіповіч.

Згуляны кантрольныя матчы ў Ізраілі і Турцыі. Ковель у Турцыю не ездзіў, бо яму лепш прайсці падрыхтоўку ў складзе мінскага «Дынама».

01.03. Ізраіль 2:5.

Ковель правёў увесь матч і забіў гол, адкрыўшы лік на 3 хвіліне. Асіповіч выйшаў на замену на 71 хвіліне пры ліку 2:4.

03.03. Ізраіль 1:2.

Асіповіч і Ковель правялі увесь матч.

09.03. Турцыя 1:1.

11.03. Турцыя 0:0.

Асіповіч правёў цалкам абодва матчы.

■ ЛЁГКАЯ АТЛЕТЫКА

Першыноство краіны сярод юнакоў і дзяўчат 1987-1988 г.н. прайшло ў Брэсце 9-11 сакавіка.

Дзве ўзнагароды здабыў Дзяніс Краўчук, які родам з вёскі Жодзішкі Смаргонскага раёна, а цяпер вучыцца ў абласным ВАРы. Ён у хадзе стаў сярэбраным (5 км) і бронзавым (2 км) прызёрам.

Маладзечанка Алена Семкіў заняла трэцяе месца ў бегу на 1500 м з перашкодамі.

■ БОКС

МАЛАДЗЕЧНА. Выхаванцы трэнера Аляксея Асанава выступілі на спартакіядзе школьнікаў 1988-1989 г.н., прысвечанай 60-годдзю вызвалення Беларусі.

Спаборніцтвы адбыліся ў Гомелі 9-14 сакавіка. Павел Панкоў (СШ№2) заняў другое месца і выканаў нарматыв кандыдата ў майстры спорту.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ НАСТОЛЬНЫ ТЭНІС

МЯДЗЕЛ. Спартыўныя сярод школ горада і раёна прайшлі 10 сакавіка.

Пераможцамі ў сваіх групах сталі Лук'янавіцкая базавае школа, Осаўская сярэдняя школа і Мядзельская сярэдняя школа №1. У асабістым заліку перамаглі Кацярына Комар (Осаўская СШ) і Максім Нагела (Мядзельская СШ №1).

Святлана ЦІШКО.

ВІНШАВАНКІ

Аляксандра Аляксандравіча Хоміча
3 80-годдзем!

Дарагі татачка, дзядуля, віншуем цябе з днём нараджэння. Жадаем табе добрага здароўя, усяго самага найлепшага. Не унывай, што годзі пралетаюць. Нам поўчыцца бодрасці твоей, і пусьць тебя ўсё ўвесь час согревают. Внучат внимание и тепло детей.

Дачка Ганна, зяць Анатоль,
унукі Вольга і Вераніка.

Аляксея Пятровіча Васільева віншуем з днём нараджэння! Вялікае дзякуй за дапамогу і падтрымку. Сонечнага Вам неба, гармоніі, аптымізму і добрага настрою! Маладзёў МА ГА "ХСДМ".

Аляксея Пятровіча Васільева віншуем з днём нараджэння. Жадаем Вам і Вашым сонейку моцнага здароўя, шчасця, яскравых умяшак і сямейнага дабрабыту. Гурток "Спартыўнае арыентаванне".

Ляцкую Рэгіну віншуем з нараджэннем сыночка! Жадаем Вам і Вашаму сонейку моцнага здароўя, шчасця, яскравых умяшак і сямейнага дабрабыту. Дзякуйчы з к.ф. "Карыз".

Аляксандра Міхайлавіча Сіўца з в. Гародзькі віншуем з днём нараджэння! Здароўя табе, каханых. Твая сям'я.

Таісу Новаш, дарагую матулю, віншуем з юбілеем. Жадаю шчасця, здароўя і доўгіх год жыцця. Дачка Вераніка.

Васіль Русак, любімы і дарагі наш, віншуем цябе з днём нараджэння! Жадаем табе здароўя, шчасця, каханых і поспехаў у працы. Жонка і дачкі.

Віктара Мікалаевіча і Алену Анатольеўну Пыр-каў віншуем з 25-годдзем сумеснага жыцця! Жадаем шчасця, сямейнага дабрабыту. Родныя.

Рамана Цалуйку. Любімы сыноч, брацік, віншуем з паўналеццем. Жадаем здзяйснення ўсіх жаданняў, шчасця. Твае родныя.

Марыну Вільнявец з Вілейкі віншуем з днём нараджэння! Ад душы жадаем шчасця, здароўя і сямейнага дабрабыту. Сястра Кацярына і мама.

Юлію Троцкую з днём нараджэння. Нахай табе спадарожнічаюць здароўе, кананне і удача. Сяброўка Кацярына Вільнявец.

Маладзечанскі турклуб "Пілігрым" віншуе з днём нараджэння Андрэя Жаркевіча, Аляксандра Мейсакі і Еўдакію Пагарлецкую! Жадае моцнага здароўя, цудоўнага настрою і цікавых паходаў.

Тамару Аркадзьеўну Пятроўскую з Вілейкі віншуем з юбілеем! Шчасця, здароўя, доўгага жыцця, усіх зямных даброт. Родныя.

Ганну Нашчынец віншуем з 18-годдзем! Здароўя, шчасця, каханых, поспехаў у вучобе, усіх зямных даброт. Хросны тата Мікалай і яго сям'я.

Тацяну Літвіновіч віншуем з 20-годдзем! Жадаем моцнага каханых, здароўя, шчасця, квітней і радуйся жыццю. Сям'я Паслед.

Тацяну Літвіновіч віншуем з днём нараджэння. Жадаем шчасця, здароўя, каханых і каб збыліся ўсе твае жаданні. Сільвановічы.

Сяргея Крачкоўскага віншуем з днём нараджэння. Жадаем шчасця, здароўя і поспехаў у вучобе. Твая сям'я.

Мікалая Валяцінавіча Лабоху віншуем з 45-годдзем! Жадаем здароўя, шчасця, доўгага жыцця, добрага настрою. Жонка і дзеці.

Анатоль Занкавіч віншуем з днём нараджэння. Усё добрае ў гэтым жыцці ад усёй душы жадаем табе. Твае сябры.

Тамару Пятроўскую віншуем з днём нараджэння! Жадаем усяго самага лепшага, светлага, самага добрага. Сябры.

Святлану Краснацераву віншуем з юбілеем. Дарагая сястрычка! Ні золата, ні каралеўскай востры, ні тэх чудес, што выдумал народ, — простаго чалавеческага шчасця жадаем мы табе на многіх гадах. Сняжана, Валяціна, Каця.

ШАШКІ

Мат у два хады

Як ужо раней паведамлялася, вядома звыш 250 дэбютных пастак і камбінацый, дзе з дапамогай тактычных удараў — самым захапляльным і прывабным відам барацьбы ў шашках — ужо на пачатковай стадыі партыі белыя або чорныя дабіваюцца для сябе прыгожай перамогі.

Але ёсць дзве партыі, дзе ў адкрытай пазіцыі ўжо другі ход з'яўляецца прычынай паражэння. У сур'ёзных спаборніцтвах гэта адбываецца вельмі рэдка, але ўсё ж такі гэта здараецца. Так і ў цяперашнім 2-м чэмпіянаце Мінскай вобласці па перапісцы ў вядучага шашкавага рубрыкі "РГ" з адным першаразразнікам партыя (белыя) пачыналася так:

1.e3-d4 b6-a5 2. a3-b4 b6-a5? Апошні ход чорных вядзе да немінучага проигрышу. Гэты факт устанавіў пецярбургскі шашыст Васіль Філіпаў яшчэ ў пачатку XX стагоддзя, але сваю "тайну" нікому не адкрываў, а дэбют атрымаў назву яго імя.

3. f2-e3!.. Цяпер чорныя не могуць развівацца на сваім левым флангу, а на правым яны хутка акажуцца моцна звязанымі.

Далей партыя магла развівацца так:

3...c7-d6 4. b2-a3 b8-c7 5. e3-f4 і ўрэшце чорныя вымушаны расстацца са сваёй шашкай 5...h6-g5, што ў гэтай сітуацыі раўназначна проигрышу.

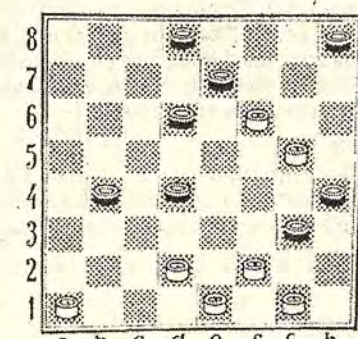
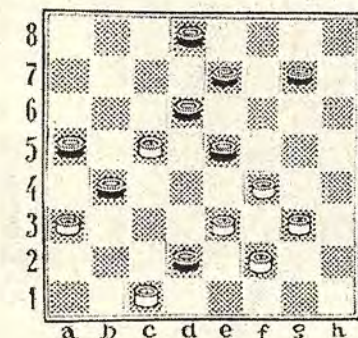
Успамінаецца гісторыя, якая адбылася гадоў з 30 таму ў адным з турніраў. Чарговы тур толькі пачаўся, а ў мяне, гуляў белымі, у партыі з Аркадзем Дудко (Маладзечна) склалася такая ж пазіцыя. Я ціха нагадаў свайму саперніку, і ў той час добраму сябру, што ён зрабіў проигрышны ход. Успомніўшы пра гэта, ён, доўга не думаючы, паціснуў мне руку і пачаў зноў расставіць шашкі. І трэба было бачыць рэакцыю балельшчыкаў, якія не маглі ўцяміць, што здарылася. Прышлося кампетэнтна растлумачыць і паказаць, што магло атрымацца пры далейшым працягу партыі.

Падобная сітуацыя можа ўзнікнуць у той жа гульні Філіпава пасля хад 1. e3-d4 b6-a5 і памылковае 2. g3-h4? таксама прыводзіць да немінучага проигрышу. Паўнацэнны аналіз гэтай партыі зрабіў гросмайстар Венямін Гарадзецкі. Далей магчыма 2...c7-b6 3. f2-g5 b8-c7!!

Дзякуючы гэтаму вельмі тонкаму ходу, чорныя атрымліваюць перамогу ва ўсіх варыянтах.

3-за грувасткасі яны не могуць тут быць пераведзеныя, але падаём адзін найбольш эфектны:

4.d2-e3 d6-c5 і на 5. c1-d2? праходзіць камбінацыя Аляксандра Пятрова 5... c5-b4 6. a3:c5 f6-e5 7. d4:f6 e7:g5! 8. h5:f6 b6:h4 x.

Для самастойнага рашэння прыводзім дзве новыя канцоўкі майстра спорту, старшыні Мінскай абласной федэрацыі

шашак Аляксандра Ляхоўскага (г.Жодзіна), якія ён прыязна даслаў у рэдакцыю.

У абедзвюх белых пачынаюць і выйграюць. Жадаем поспехаў і чакаем вашых новых адказаў.

Зверце рашэнні. "РГ" ад 16.01.2004 г.

№1. "Партыя ў верхах"

Чорныя ходзіць наступным ходам 5... g5-f4 і ахвяруюць тры шашкі, таму лёгка выйграюць. Далей было так: 6. e3:c5 c7-b6 7. d4:f6 b6:d4 8. c3:e5 a5:c7 x.

№2. Эцюд А.Шопына. 1. f2-g3 h2:f4 2. a5-b4 f4-g3 3. b4-c5 g3-h2 4. a3-b4 x.

№3. Задача А.Шопына. 1. d6-f4 b2-c1 (A) 2. c7-b6 a7:c5 3. a5-b4 c5:a3 4. f4-e5 a1:f6 5. h8:b2.

(A) 1... a7-b6 2. e3-d4! Здавалася, што простая партыя e3 стаяла там, дзе яна патрэбна для запірання чакаемай на полі c1 дамкі, аднак гэта міраж: ператварэнне ў дамку на полі c1 не адбудзецца. 2... b6:d8 3. a5-c7 d8:b6 4. d4-c5 b6:d4 5. h8:c3 b2:d4 6. d2-c3 d4:b2 7. f4-c1. Цудоўная мініяцюра.

Правільна рашылі Анатоль Гомза (Вілейка), Леанід Жыхар (Крывічы), Сяргей Матус (Валожын).

Анатоль РОГАЧ, кандыдат у майстры спорту.

Кінатэатр
«Радзіма»

19-21 сакавіка. "Дрэныя хлопцы-2", ЗША, ба-явік, акрамя асоб да 16 год, 2 серыі. Сеансы: 19 сакавіка — у 18.30 і 21.00; 20 і 21 сакавіка — у 16.00, 18.30 і 21.00.

22-28 сакавіка. Прэм'ера. "Чумовая пятніца", ЗША, камедыя для ўсёй сям'і. Сеансы: 22-24 сакавіка — у 19.00 і 21.00. 25-28 сакавіка — у 15.00, 17.00, 19.00 і 21.00.

Для дзяцей

19-21 сакавіка. Прэм'ера. "У пошуках Нэмо", анімацыйны фільм. Сеансы: 19 сакавіка — у 10.00, 12.30, 14.30 і 16.30; 20 і 21 сакавіка — у 12.00 і 14.00.

22 сакавіка. "Сцюарт Літл-2", ЗША, камедыя — у 12.00.

22-24 сакавіка. "Дзеці шпіёнаў-3" — у 15.00 і 17.00.

23 сакавіка. "Кніга джунгляў-2", ЗША, прыгоды — у 12.00.

24 сакавіка. "Дыназаўр", ЗША, поўнаметражны мультфільм — у 12.00.

25 сакавіка. "Дзяжурны тата", ЗША, камедыя — у 12.00.

Кожную суботу ў 21.00 — дыскатэка. Працуе бар. Камп'ютэрныя гульні. Тэл. для даведак: 7-15-92, 7-06-30.

■ КОНКУРСЫ

Прыз — відэакасета

Вітаю вас, шановныя ўдзельнікі конкурсу і адразу ж дзякую за тэлефонныя званкі і пісьмы. За адведзеныя 10 дзён мы атрымалі 42 адказы, у якіх "Каханне, шчасця і дабрабыту!", правільна адказаўшы на пытанні конкурсу, пажадалі ўсім чытачам газеты 11 вілячан, 30 маладзечанцаў і адна жыхарка Астраўца.

Прыемна, што кола ўдзельнікаў расце. Больш таго, многія сталі працягваць арыгінальнасць у афармленні адказаў. Прыемна было трымаць у руках ліст Валерыя Хадорыка, Наталлі Андрэеўскай, Ганны Абары, Насці Крачкоўскай з Вілейкі, Максіма Захарыча, Фёдора Іванкевіча з Маладзечна і іншых. Але пачаслівы нумар, а разам з ім і права атрымаць відэакасету, выпалі Юліі Бажко з Маладзечна. Сертыфікат чакае яе ў рэдакцыі, а прыз можна атрымаць у пунктах продажу аўдыё- і відэатавараў у "Дзіцячым свеце", "Пасажы", на калгасным рынку і міні-рынку "1000 дробязяў".

А цяпер — новае заданне, і для тых, хто толькі што да нас далучыўся, — правілы гульні. Па-першае, вы павінны адказаць на прапануемыя пытанні, да кожнага з якіх даюцца тры варыянты адказаў, адзін з іх — правільны. Па-другое, з кожнага слова-адказу трэба ўзяць першыя літары і скласці з іх загадкавыя словы.

Сёння гэта імя (пытанні 1-4) і прозвішча (пытанні 5-14) вядомай кінаактрысы.

1. Як называюць судзію, які абслугоўвае футбольны матч? (Арбітр. Пракурор. Натарыус.)

2. Як, паводле грэчаскай міфалогіі, звалі багіню помсты? (Немезіда. Гера. Афіна.)

3. Якая з гэтых актрыс сыграла галоўную ролю ў знакамітым савецкім фільме "Маленькая Вера"? (Дакінайтэ. Нягода. Сёміна.)

4. Які з гэтых расійскіх гарадоў знаходзіцца ў Азіі? (Жэзўск. Омск. Уфа.)

5. Як называюць чараду ваўкоў? (Шайка. Банда. Зграя.)

6. Які хімічны элемент у перыядычнай сістэме Мендзялева стаіць першым? (Кісларод. Вадарод. Гелій.)

7. Пры пастаноўцы якога з гэтых спектакляў дзеючыя асобы абавязкова спяваюць? (Опе-

ра. Балет. Камедыя.)

8. Хто з гэтых славетных марскіх падарожнікаў быў піратам? (Дрэйк. Кук. Магелан.)

9. Як на Русі называлі трохкапеечную манету? (Алтын. Грош. Талер.)

10. Якая з гэтых планет Сонечнай сістэмы знаходзіцца бліжэй да Зямлі? (Уран. Марс. Сатурн.)

11. Як называецца вытворчае аб'яднанне па вырабе мінеральных угнаенняў у Гродне? ("Азот". "Калій". "Фосфар".)

12. У якім амерыканскім штаце кіназорка Арнольд Шварцэнегер абраны на пост губернатара? (Тэхас. Фларыда. Каліфорнія.)

13. Якой з гэтых грашовых адзінак карыстаюцца ў Кітаі? (Вона. Экю. Юань.)

14. Хто з гэтых вядомых мастакоў напісаў карціну "Паляванне на львоў"? (Шышкін. Ван Гог. Рубенс.)

Адказаў чакаем 10 дзён.

Конкурс вядзе
Мікола ЛІПСКІ.

Купон 12

да рубрык "Віншаванкі" і "Знаёмствы". Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'явам да 15 слоў. Аніміраваныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

тэкст

ПРОЗІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУГУ)

рэгіянальная
газета

■ ІМЯНЫ

19 сакавіка. Праваслаўныя: Канстанціна, Фёдора. Католікі: Багдана, Юзафа.

20 сакавіка. Праваслаўныя: Васіля, Паула, Яўгена. Католікі: Герберта.

21 сакавіка. Праваслаўныя: Арсена, Лазара. Католікі: Любаміра, Мікалая.

22 сакавіка. Праваслаўныя: Аляксандра, Валерыя, Івана, Ільі, Кірылы, Мікалая, Тараса. Католікі: Кацярыны, Паўла.

23 сакавіка. Праваслаўныя: Галіны, Віктара, Дзяніса, Леаніда, Паўла. Католікі: Фелікса.

24 сакавіка. Праваслаўныя: Сафрона, Яфіма. Католікі: Кацярыны, Марка.

25 сакавіка. Праваслаўныя: Рыгора, Сямёна, Феофана. Католікі: Марыі.

ЗНАЁМСТВЫ

Забяспечаная адзінокая жанчына, 54/170/75, чакае сустрэчы з адзіночым без шкодных звычак мужчынам. 222310, Маладзечна-1, п/п МС 0753138.

Мужчына, 40/188/80, пазнаёміцца з жанчынай 30-40 гадоў. 222310, Маладзечна, Галоўпаштат, прад'яўніку пасведчання №0091462.

Добрая, пяшчотная, сімпатычная жанчына, 48/160/62, падарыць каханне і клопат прыемнаму мужчыну з жыллём. 222310, Маладзечна-4, п/п №508.

Мужчына, 51/178, пазнаёміцца з жанчынай для сур'ёзных адносін. Шкодныя звычкі няма. 222310, Маладзечна-3, п/п МС 0400123.

Мужчына, 49/170/70, жыллём забяспечаны, пазнаёміцца з жанчынай без дзяцей для стварэння сям'і. 222310, Маладзечна-6, п/п МС 0367626.

Мужчына, 41/162/60, пазнаёміцца з жанчынай, можна з дзіцем, згоднай на пераезд. 222340, Валожын, п/п 002783.

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

● Аўдзі-80, 950 у.а., торг. Т. у Маладзечне 37607.
● Аўдзі-80, 1988 г.в., 1,65, 2200 у.а., торг ці памяню на больш танні а/м. Т. у Вілейцы 58845, (8-029) 7783696.
● Аўдзі-80 В-4, 1994 г.в., 1,9 TDI, зялёны металік, з/пакет, люк, літвыя дыскі, магнітола. Т. у Вілейцы 53090.
● Аўдзі-90, 1986 г.в., шэры металік, велюр, люк, ц/з, музыка, 2,2, 8 л на 100 км, 1550 у.а.; ВАЗ-2101. Т. (8-029) 6606629.
● Аўдзі-100, 1988 г.в., у добрым стане. Т. (8-029) 6821118.
● Аўдзі-100, 1986 г.в., 2,0 TD, тэрмінова. Т. (8-029) 6874718.
● Аўдзі-100, кузаў з дакументамі. Т. (8-029) 6869066.
● Аўдзі В4 Авант, 1993 г.в., 195 тыс. прабег. Т. (8-029) 7638023.
● БМВ, 1983 г.в. Т. у Маладзечне 66334, (8-029) 7628285.
● БМВ-250, 1984 г.в., 2,05. Тэрмінова. Т. (8-029) 7037939.
● БМВ-520і, 1988 г.в., 2,05, ш/вішня, з/пакет, абгарэў люстэркаў, люк, музыка, бажавы салон, выдатны стан, 3500 у.а. Т. (8-029) 6528646.
● ВАЗ-21011 "Рубін", 1981 г.в., 650 у.а. Т. у Маладзечне 31193.
● ВАЗ-2104, 1994 г.в., чырвоны. Т. у Маладзечне 77973.
● ВАЗ-2105, 1985 г.в., газ-бензін, чырвоны. Т. (8-029) 7674048.
● ВАЗ-21063, 1985 г.в., 950 у.а. Т. (8-029) 7609754.
● ВАЗ-21063, (8-029) 7611553, (8-029) 7611564.
● ВАЗ-2107, 1987 г.в. Т. у Маладзечне 65971, (8-029) 7643114.
● ВАЗ-2109, 1994 г.в., 1,3К, бронзавы металік, 64 тыс. км, 7 мес. з Германіі, 2050 у.а., торг. Т. у Вілейцы 53545.
● ВАЗ-2107, 1985 г.в., 1000 у.а., Масквіч-2140, 1980 г.в. Т. у Маладзечне 32744.
● Волву-440, 1995 г.в., магчыма ў крэдыт. Т. у Ашмянах 42002.
● Волву-460, 1993 г.в., 1,8і. Т. (8-029) 6890065.
● Волву-740, 1990 г.в., 2,4 TD. Т. у Вілейцы 33036, (8-029) 7640635.
● ГАЗ-4301, 1994 г.в., дизель, кунг, у добрым стане. Т. у Мядзеле 43206, 43140.
● Масквіч-2140, 1980 г.в., без праблем, на ходу, 270 у.а.; рухавік "Опель Кадэт", 1,3 бензін, па запчастках. Т. у Вілейцы 33766.
● Мерседэс-190, 1988 г.в., 2,0Д. Т. у Маладзечне 54489.
● Мерседэс-200Д, 1981 г.в., жоўты, добры стан. Т. (8-029) 6396374.
● Мішубісі Галант, 1993 г.в., 2,0, V16. Т. (8-029) 6423179, (8-029) 7075431.
● Нісса-522 у добрым стане, устаноўлены рухавік і КПГ ГАЗ-24. Т. у Вілейцы 59232.
● Нісан, 1986 г.в., 1,7Д, чорны. Т. (8-029) 7656140.
● Нісан Сані, 1991 г.в., 1,45, чырвоны, 3-дверны; Форд Сіера, 1989 г.в., 2,0і, седан. Т. у Маладзечне 7624.
● Нісан Сані, 1993 г.в., 2 літры, дызель. Т. у Вілейцы 73257.
● Опель Амеры В, 1994 г.в., 2,05, 16 V, экатэ, седан, без прабега па РБ. Т. (8-029) 7533186.
● Опель Амеры, 1993 г.в., 2,05, фіялетавы металік, ёсць усё, акрамя скуры і кандыц. Т. у Маладзечне 54076.
● Опель Амеры, 1997 г.в., універсал, 2,5 TD, ёсць усё, акрамя скуры. Т. у Маладзечне 36075.
● Опель Аскону, 1988 г.в., 1,85, 1000 у.а. Т. у Маладзечне 36149.
● Опель Астру, 1995 г.в., Д, універсал. Т. (8-029) 6633347.
● Опель Вектру, 1997 г.в., аварыйны зад, 4800 у.а. Т. (8-029) 6247628.
● Опель Кадэт Караван, 1984 г.в., 1,2К, 6 л/100 км, добры, 750 у.а., торг. Т. у Вілейцы 55892.
● Опель Кадэт, 1986 г.в., 1,6Д. Т. (8-029) 6674169.
● Опель Корсу, 1994 г.в., 1,25, зялёны перламутр, ц/з, сігналізацыя, толькі з Германіі, 2700 у.а. Т. у Маладзечне 36992.
● Опель Рэкшор (седан), 2,0Е, пераходная мадэль, 650 у.а. Т. у Вілейцы 58381, (8-029) 6398087.
● Рэно-25, 1991 г.в., газ-бензін, усе навароты, 2200 у.а. Т. у Сморгоні 35331.
● Рэно Лагуну, 1995, вішня, тыдзень у РБ; Пансер, 1990 г.в., сігналізацыя, люк, велюр салон, з/пакет, новая гума, сполер, 1900 у.а. Т. (8-029) 6477141.
● Рэно Рэпід (каблук), 1986 г.в., 1,45, чырвоны, г.п. 750 кг. Т. у Вілейцы 59131.
● Рэно Тігана, 1995 г.в., 1,25, 110 тыс. км прабег, 2550 у.а. Т. у Маладзечне 67725, (8-029) 7784335.
● Рэно Трафік, бус, 1986 г.в., 1,7 газ-бензін, добры стан, 2200 у.а., торг. Т. у Маладзечне 99552, у Вілейцы 74385.
● Сеат Кардобу, 1995 г.в., 1,45, мова, тэрмінова. Т. (8-029) 7681226.
● Сітраэн ВХ-19 Д, 1986 г.в., сігналізацыя, ц/з, 700 у.а. Т. (8-029) 6470371.

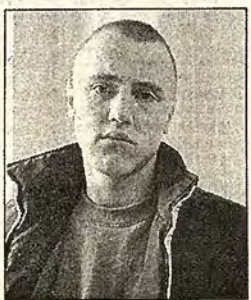
● Сузукі Свіфт, 1992 г.в., 1,35, седан, цёмна-сіні. Т. у Маладзечне 70448, (8-029) 7650448.
● Таўту Каролу, 1993 г.в., седан, АКП, 1,6Е, 16-клапану, магнітола. Т. (8-029) 7638023.
● УАЗ-469 — 2 шт. 600 у.а.; ВАЗ-2108. Т. (8-029) 7755938.
● ФВ Гольф, 1988 г.в. Т. у Вілейцы 53523.
● ФВ Гольф, 1984 г.в., 1,6Д, чырвоны, 5КПП, 1100 у.а. Т. у Вілейцы (8-029) 7780175.
● ФВ Гольф, 1990 г.в., 1,35, камплект спойлераў на Гольф. Т. (8-029) 7075079.
● ФВ Гольф, 1987 г.в., 1,85, 5-дверны, добры стан, 1500 у.а. Т. (8-029) 7619842.
● ФВ Гольф-2, 1992 г.в., аб'ём 1,3, бензін. Т. у Ашмянах 20404.
● ФВ Гольф-2, 1986 г.в., 1,35, 6 л/100 км, 1570 у.а. Т. у Вілейцы 33608.
● ФВ Г-28, 1992 г.в., 2,4 TD, нядорага. Т. (8-029) 6733911.
● ФВ Пасат (універсал), 1985 г.в., белы, за 1000 у.а. Т. (8-029) 7679411.
● ФВ Пасат (універсал), 1983 г.в., 1,85, Т. у Вілейцы 74457.
● ФВ Пасат В-3, 1989 г.в., 1,85, універсал, добры стан. Т. у Вілейцы 58462, (8-029) 4011024.
● ФВ Пасат В-4, 1996 г.в., універсал, цёмна-фіялетавы металік, 1,8 газ-бензін, толькі з Галандыі, г/у, ц/з, 2 ПБ, люк, фаркоп, CD. Т. (8-029) 7654704.
● ФВ Гольф-3, 1994 г.в., 1,9Д, белы, 4-5-дверны. Т. у Маладзечне 54076.
● ФВ Джэту, 1985 г.в., 1,3К, 1050 у.а. Т. у Маладзечне 32823, (8-029) 7747949.
● ФВ Пасат, 1984 г.в., 1,6Д, па запчастках. Т. у Маладзечне 33149, (8-029) 7728515.
● Фіат Тыпу, 1993 г.в. Т. у Ашмянах 43230.
● Фіат Тыпу, 1994 г.в., 1,4 бензін, вішня. Т. у Ашмянах 21102.
● Форд Арыён, 1992 г.в., 1,4 мова, люк, ц/з, фар. Т. (8-029) 7781967.
● Форд Мандэа, 1994 г.в., 1,8 TD, універсал, сіні. Т. у Маладзечне 90475, (8-029) 7733023.
● Форд Мандэа, 1995 г.в., хэтчбек, 1,8 TD. Т. у Вілейцы 51714 (пасля 16.00).
● Форд Мандэа, 1995 г.в., 1,8 TDI, белы, усе навароты, акрамя скуры, 3500 у.а., торг. Т. у Ашмянах 39210, 37326.
● Форд Скорпіё, 1990 у.а., 2,5 TD; ФВ Гольф, 1984 г.в., 1,6Д. Т. у Вілейцы 56378, (8-029) 7655905, (8-029) 7656378.
● Форд Скорпіё, 1986 г.в., газ-бензін, 1,6, ш/п, цёмна-сіні, добры стан, 1400 у.а., тэрмінова. Т. (8-029) 7765956.
● Форд Эскорт, 1987 г.в. (пераходны), 1,6 дизель па запчастках. Т. (8-029) 7611553, (8-029) 7611564.
● Форд Эскорт, 1,8 Д, 1991 г.в., універсал, чорны. Т. у Маладзечне 54401, (8-029) 7024215.
● Форд Мандэа, 1995 г.в., 1,65, хэтчбек, цёмна-зялёны металік, выдатны стан, ёсць усё, акрамя скуры, 3400 у.а. Т. у Маладзечне 54646.
● Форд Скорпіё, 1990 г.в., 1,65, мова, 1700 у.а. Т. (8-029) 7739763.
● Хундай Поні, 1992 г.в., добры стан, 1400 у.а., без торга. Т. у Маладзечне 34836.
● М/а Івека 35-8, 1982 г.в., 2,5Д, г/п 2 т, спарка, кузаў 4,1 м, тэнт, 1900 у.а., торг. Т. у Маладзечне 70568.
● М/а Пэжо J-5, 1991 г.в., 2,5Д, выскі, доўгі, грузавы, белы, добры стан, муз. CD "SONY", новая гума, кенгуратнік. Т. у Вілейцы 35130, (8-029) 7792872.
● М/а Рэно Трафік, 1985 г.в., 2,1Д, 1600 у.а. Т. у Вілейцы (8-029) 6300857.
● М/а ФВ Транспарцёр (грузавы), 1991 г.в., толькі з Германіі. (8-029) 6153945.
ІНШАЕ
● Гуму 175/75, R 16 "С"; МР3/CD плейер, новы. Т. у Маладзечне 51664, (8-029) 6151664.
● 3/4 Форд Сіера. Т. у Мядзеле 49667.
● 3/4 "БМВ-320", "Опель Аскона", "Форд Сіера". Т. у Вілейцы 57032, (8-029) 6862595.
● Прычэп да л/а "Кунава", 1,1 т. Т. (8-029) 7783816.
КУПЛЮ
● ВАЗ, Масквіч, ГАЗ-24, УАЗ да 100 у.а.; рухавік ГАЗ-24,53, Масквіч. Т. (8-029) 7755938.
● Іншамарку, 1990-92 г.в., аб'ём 1,0-1,2 см³, бензін. Т. у Вілейцы 32547, (8-029) 7036542.
● ФВ Гольф-2. Т. у Вілейцы 56723, (8-029) 7622912.
● ФВ Аудзі, з дэфектам, для сябе, да 2000 у.а. Т. у Маладзечне 37335, (8-029) 7798407.
● Форд Арыён, 1989 г.в., літары, бампер, панэль, крылы, усе заднія частка. Т. у Маладзечне 32032.
● Рухавік "Масквіч" у любым стане. Т. (8-029) 6462185.
● Прычэп да ЗІЛа, магчыма без дакументаў. Нядорага. Т. (8-029) 6570984.
ПАСЛУГІ
● Аўтапаслугі на л/а. Т. у Вілейцы 51012.
● Установаў і рамонт **СІГНАЛІЗАЦЫЙ, АУТАШКАЛ, ТРЭШЧЫН, СКОПАЎ** і э/абсталявання л/а. Т. у Маладзечне 64136, (8-029) 6577697.

НЕРУХОМАСЦЬ ПРАДАМ

● 1-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. (8-029) 7508823, (8-029) 7756151.
● 3-пакаёвую кватэру ў Маладзечне, 2 паверх, 61,1 (46,31 м²). Т. у Маладзечне 53133.
● 2-пакаёвую кватэру, гараж, дачу. Т. у Вілейцы 54527.
● 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы (пасля рамонт). Т. у Вілейцы 56239.
● 2-пакаёвую кватэру ў Маладзечне па вул. Б.Хмяльніцкага, 66. Т. у Маладзечне 75859.
● 3-пакаёвую кватэру ў раёне "Зеніта". Т. у Вілейцы 66153.
● 3-пакаёвую кватэру ў цэнтры Вілейкі. Т. у Вілейцы 51440.
● 3-пакаёвую кватэру (р-н станкавода) ў Маладзечне, 10700 у.а. Т. (8-029) 7738294.
● Дачу ў в. Пазавец (4-ты км). Дом, кухня, вялікі ўчастак. Ёсць фота. Нядорага, Тэрмінова. Т. у Маладзечне 65496.
● Дом у Валожынскім р-не (гаспабудовы, святло, вада), 1 га зямлі, усе прыватывазавана. Т. у Маладзечне 64097.
● Дом, в. Ілішчавічы, 12. Тэрмінова. Т. у Вілейцы 42319.
● Дом недабудаваны, цэглыны, у Вілейцы (Ізбіна), ёсць гараж. Т. у Вілейцы 54913.
● Дом у в. Кучкі, 0,25 га, сад, недабудаваны. Т. у Маладзечне 98089.
● Дом недабудаваны (на вываз), ёсць будматэрыялы. Т. у Вілейцы 58899.
● Дом у в. Урзчча, нядорага. Т. у Вілейцы 53976.
● Дом, гатоўнасць 30%. Т. у Вілейцы 57960.
● Дом на Вілейскім вадасховішчы ў в. Рабунь. Т. у Вілейцы 57191.
● Дом. Т. у Вілейцы 57711.
● Дом з усімі гаспабудовамі, сад (в. Ганькавічы, Валожынскі р-н). Т. у Валожыне 57800.
● Дом у в. Выдрычы (магчымы перавоз). Т. у Маладзечне 96666.
● Дом у в. Куранец, Вілейскі р-н, цана дагаворна. Т. у Маладзечне 53075.
● Дом у в. Сакавічы, 10 км ад Вілейкі, у добрым стане. Т. (8-029) 6254492.
● Дом 2-паверховы. Т. у Ашмянах 21102.
● Дом у Вілейцы 9х10 з прысядзібным участкам і пабудовамі ці памяню на 1-2-пакаёвую кватэру ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 20493 (пасля 18.00).
● Кіёск гандлёвы ў Вілейцы па вул. Чапаева (з-д "Зеніт"), плошча — 5 м², 780 у.а. Тэрмінова. Т. у Вілейцы 59232.
КУПЛЮ
● 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Маладзечне 36972.
● 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Тэрмінова. Т. у Вілейцы 59576 (пасля 17.00).
● 2-3-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 63272.
● Гараж ГСК №3. Т. у Вілейцы 51897 (пасля 18.00).
● Дом побач з Маладзечнам. Т. (8-029) 7602061.
● Дом у Вілейцы. Т. у Вілейцы (8-029) 7612851.
МЯНЯЮ
● 2-пакаёвую кватэру (вул. Ф.Скарыны) на дом у Маладзечне. Т. у Сморгоні 35930, (8-029) 6535930.
● 1-пакаёвую кватэру ў Сморгоні на Маладзечне. Т. у Маладзечне 75445.
● Паўдома ў Вілейцы на 1-пакаёвую кватэру ці прадам. Т. у Вілейцы 56248 (да 13.00 па буднях).
ЗДАМ
● ЗДАМ У АРЭНДУ МАГАЗІН. Т. (8-029) 7092953.
● Статаматэрыялы кабінет у арэнду (п. Чысць). Т. у Маладзечне 99275.
НАЙМУ
● Гараж у Маладзечне па вул. Касманутаў. Т. у Маладзечне 65118, (8-029) 6338941.
● 1-2-ПАКАЁВУЮ кватэру ў Маладзечне. Парадак гарантуе. ТЭРМІНОВА. Т. (8-029) 7684105 (Наталія).

● Вясельна-вячэрні **САЛОН "МІЛЭДЗІ"**. Вялікі выбар убранныя і аксесуары. Маладзечна, вул. Буйніцкага, 30 (р-н СШ №7); тэл. 77382; (8-029) 7729148.
● Пракат прапануе **НОВУЮ КАЛЕКЦЫЮ** вясельных сукенка. Т. у Маладзечне 62714.
● **ВАСЕЛЬНА-ВЯЧЭРНІ ПРАКАТ**. Вялікі выбар. **Т. У ВІЛЕЙЦЫ 55513**, (8-029) 6655513.
ФОТАЗДЫМКА
● Лічбавыя фатаграфіі для школьнікаў. Т. у Маладзечне 31414, (8-029) 7731414.
ІНШЫЯ ПАСЛУГІ
● Пракат гульнявых прыставак "Sony PS", "Sega DC", пракат відэамагнітафона, электрадыскі. Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379.
● **РАМОНТ І АБСЛУГОВАННЕ КАМП'ЮТЭРАУ**, сатавых тэлефонаў, офіснай тэхнікі. Запраўка катрыджаў. Т. у Маладзечне 67228, (8-029) 6776256.
● Пракат гульнявых прыставак "SONY PS". Вялікі выбар дыскаў. Дастаўка. Т. у Маладзечне 65018, 66211.
● Рамонт тэлевізараў. Купім на з/ч тэлевізары, маніторы, акрамя лямпаў. Т. у Маладзечне 34740, (8-029) 7693729.
● **РАМОНТ КАЛАДЗІЛЬНІКАЎ**. Выезд на дом. Гарантыя. Ліц. №736 Мінблвыканкам ад 24.09.2003 г. Т. у Вілейцы 54869, 51656.
● Рамонт швейных, скарняжных машын, авярлокаў. Т. у Маладзечне 64737.
● **РАМОНТ КАЛАДЗІЛЬНІКАЎ**. Гарантыя 3 года. Т. у Маладзечне 70995 (10.00-17.00), 76721.
● Сборка мэблі. Выезд у раён. Т. у Маладзечне 65441, (8-029) 7695210.
● Фундамент, кладка, зруб, дах, адзелка. Т. у Маладзечне 34961, (8-029) 7681948.
РОЗНАЕ ПРАДАМ
● Блокі г/с. Сморгонь. Дастаўка. Т. у Маладзечне 66534, (8-029) 6570984.
● Ліст ацэнкаваны. Форма аплаты любая. Т. (8-029) 6650588.
СЕЛЬГАСТЭХНІКУ
● Акучнік 5-корпусны з тэхпасерам, колы з дыскамі да 2-роўсавых прылаў. Т. (8-029) 6548186.
● Капелку, капелку. Т. у Вілейцы 33236.
● Самаробны трактар (в. Бубны). Т. у Вілейцы 49711.
● Т-16, на ходу, з кабінай, з дакументамі. Т. у Вілейцы 57814, (8-029) 7615611.
● Трактар Т-40 з запчасткамі, прычэп, плуг 2-корпусны, бульбасаджалка 2-радная, бульбасаджалка 2-радная, акучнік 2-рады, культыватар, збівака бульбы, цыркуляра ад БММ. Т. у Вілейцы 32646 (пасля 18.00).
● Трактар Т-40 з дакументамі, прычэп, 2 заднія пакрышкі МТЗ. Т. у Маладзечне 33285.
● Трактар МТЗ-50, рухавік Д-240, МТЗ-80. Т. (8-029) 6434876.
БЫТАВУЮ ТЭХНІКУ
● Авярлок, швейную машыну. Гарантыя. Дастаўка. Т. у Маладзечне 64737.
● Газавую пліту "Брэст", мадэль 1457, 4-канфорачная з духоўкай, у добрым стане, нядорага. Т. у Вілейцы 57040.
● КТ "Філіпс", 72 см, б/у; DVD-плейер "SEB", новы. Т. у Маладзечне 36150, (8-029) 7655744.
● КТ "Гарызонт-355". Т. у Маладзечне 60222.
● **МАРАЗІЛЬНІК** "Атлант" з гарантыяй. Т. у Маладзечне 75383.
● П/М "Ака" новую; швейную машыну "Падольскую" новую, шматоперацыйную. Т. у Вілейцы 55754.
● Прыльную машыну, гарантыя паўгода. Т. у Вілейцы 54246, 55639.
● Прыльную машыну-аўтамат, факс. Т. у Маладзечне 75397, (8-029) 6427151.
● Прыльную машыну-аўтамат б/у, гарантыя; пыласос новы "Вотанп-1200". Т. (8-029) 6937101.
МУЗІНСТРУМЕНТЫ
● Габой маркі "Маркарт". Т. у Маладзечне 32966.
МЭБЛЮ
● **МЭБЛЮ РБ**. Матрацы. Дастаўка. Ліц. № 260 РВК да 23.08.2007 г. Т. у Вілейцы 53829, (8-029) 6313007.
● **МЭБЛЮ РБ ПІД ЗАКАЗ**. Кухні, шафы-купы па індывідуальным праекце. У тым ліку крэдыт 10,5% гадавых. Дастаўка. Зборка. Т. у Вілейцы 56382, (8-029) 6656382. Ліц. №245 Вілейскага РВК 6.08.2002-6.08.2007. Ліц. №05264 БДАБАН 14.10.2002-14.10.2007.
● Кухню "Бабурычанка". Т. у Сморгоні 53890, (8-029) 6401359.
● Ложак 2-спальны, новы, шафу на вясную кухонную (30 тыс.). Т. у Маладзечне 52198.
● Мякі куток б/у, нядорага. Т. у Вілейцы 32918.
● Мякі куток (велюр); халадзільнік "Мінск-Атлант" 15М; 16Е; маразільнік "Атлант" 131; 164; КТ "Гарызонт" 51-441Д; 54-700-15; 63-6561 — усе б/у. Т. у Вілейцы 55336.
● Письмовы стол, б/у, 30 тыс. Т. у Вілейцы 58506.

● Секцыю ("Заслаўе", "Інуць"), секцыю паліп., спальню, мякі куток (кану-пож+2 краслы), шафы 2-і 3-дверныя з антрэсолямі, ложкі 1,5-і 2-спальныя, кухню — усе ў добрым стане, нядорага. Т. у Вілейцы 57040.
ЖЫВЕЛЮ
● Цялё, сена. Т. у Вілейцы 45376.
● Шчанятаў сярэднеазіяцкай і каўказскай аучаркі. Т. у Мядзеле 50661.
● Шчанятаў пародзістых нямецкай аучаркі. Т. у Маладзечне 36117.
● Шчанятаў ратвейлера з моцным касцяком. Радаслоўныя ад выдатных вытворцаў. Т. у Маладзечне 68060.
ІНШАЕ
● **АДЗЕННЕ ЖАНОЧАЕ: ПОЛЬСКАЕ ФАБРЫЧНАЕ І БЕЛАРУСКАЕ ЯКАСНАЕ** ў магазіне "Алена". Маладзечна, вул. Л.Талстога, 14 (выхадны — нядзеля).
● Агарод 10 сотак у в. Іванавічы ля Вілейкі. Т. (8-029) 6512036.
● Акварыум з рыбкамі, 60 л. Т. у Вілейцы 53879.
● Ванну чыгунную, стальную 1,5 і 1,7 м; аксесуары да мабільнага тэлефона. Т. (8-029) 6271629.
● **ЖАЛЮЗІ** вертыкальныя, гарызантальныя, устаноўка, абмер бясплатна. Пасв. №600311853. Т. у Вілейцы 59223, (8-029) 6659223.
● Камп'ютэр новы і б/у. Гарантыя. Куплю неспраўныя. Дапамагу ў рамонце. Т. (8-029) 7741956.
● Кацёл для лазні універсальны. Т. (8-029) 6881291.
● **ЛОДКІ, ПАЛАТКІ**. Т. (8-029) 6418174.
● **МАБІЛЬНЫ** тэлефон ад 35 у.а. Т. (8-029) 7602061.
● Мабільны тэлефон ад 30 у.а. Т. (8-029) 7755938.
● Міксерны пульт, дым-машыну. Т. у Маладзечне 51542.
● Муку (Скідзель) з трыкалкай па нізкіх цэнах. Т. у Маладзечне 63924, (8-029) 7029063.
● Памперсы. Т. у Вілейцы 57826.
● **ПОМІНІ** з мармуровай крошкі. Маладзечна, вул. Бухаўшчына, 58 (каля Палаца культуры). Т. у Маладзечне 70656, (8-029) 6221376.
● Прыстаўку "Sony PS" (1), 6 дыскаў, 1 жойстык, 40 у.а. Т. у Мядзеле 38630.
● **САТАВЫ ТЭЛЕФОН** ад 35 у.а. Т. (8-029) 6849657.
● **САТАВЫ ТЭЛЕФОН** ад 30 у.а. Т. (8-029) 7766920.
● **СПАДАРОЖНІКАВУЮ АНТЭНУ**. Даступныя цэны. Ідэальная якасць. Т. (8-029) 7628477.
● **СПАДАРОЖНІКАВАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ**. Шмат-рукамоўны канал, спорт, мультфільмы, відэакліпы. Т. (8-029) 7628477.
● **СПАДАРОЖНІКАВАЕ ТБ**. Устаноўка і мадэрнізацыя, да 1000 каналаў. Т. (8-029) 7792311.
● **ШКЛОПАКЕТЫ НЯМЕЦКІЯ (ВОКНЫ ПВХ)**. Нядорага. Устаноўка. Жалюзі. Сайдынці ПВХ. Сценавыя панэлі ПВХ. Т. (8-029) 6850232, (8-029) 7030232.
● Шланг для агарода. Т. у Маладзечне 37960.
КУПЛЮ
● **МТЗ**. Т. у Мінску (017) 5035104, (8-029) 7793056.
● Трактар МТЗ ці Т-25 з навясным абсталяваннем, прычэп да МА. Т. у Вілейцы 46434.
● Трактар МТЗ-80 (82) ці Т-25. Т. у Ашмянах 35254 (пасля 20.00).
● **АНТЫКВАРЫЯТ, ФОТАПАРАТЫ, ГАДЗІННІКІ**, грамафоны, **АБРАЗЫ, МЭБЛЮ**, фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542, (8-029) 6564854.
● **АНТЫКВАРЫЯТ**, манеты, знакі. Т. (8-029) 7764214.
● Брус шпальны, вагоннымі нормамі купіць фірма. Т. у Маладзечне 36159.
● Закупляем свіней, цялят. Пасв. №600332376 ад 20.08.2002 г. Т. у Вілейцы 32844.
● Воданагравальнік ад сістэмы ацяплення, магчыма б/у. Т. у Ашмянах 34234.
● **КАБАНА** жывой вагой. Т. у Маладзечне 36522.
● Карову, быка. Т. у Вілейцы 59223, (8-029) 6359997.
● Каня 3-10 гадоў, не ніжэй 1,65 у карку. Т. (8-029) 6699409 (Павел).
● **МАНЕТЫ, ЗНАКІ**, медалі, фарфор, гадзіннікі і інш. старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 67397, (8-029) 7693157.
● Радыепрыёмнік лямпавай, перадачы, радыёлямпі. Чэкі "Жыллё". Т. (8-029) 6671315 (Mikail).
● **САТАВЫ** тэлефон, магчыма неспраўны. Т. (8-029) 7764214.
● **ЧЭКІ "ЖЫЛЛЁ"**. Т. (8-029) 7641122.
● **ЧЭКІ "ЖЫЛЛЁ"**. Т. у Маладзечне 52261.
ПАТРАБУЮЦЦА
● Запрашаюцца ў Мінск будаўнікі і рабочыя ўсіх спецыяльнасцяў. Дарожнікі, машыністы, вадзіцелі, швачкі. Жыллё і зарплата гарантуецца.

■ ЭКСПРЭС-АПЫТАННЕ
МАЛАДЗЕЧАНЦАЎШто ўпрыгожвае
чалавека?

Андрэй Вяль, студэнт:

— Душа і дабрыня. Праўда, у жыцці на гэтых якасцях далёка не паедзеш. Душэўнаму і добраму чалавеку цяжка прыходзіцца. Але ўсё ж такі навакольным яго ацэняць.

Жанна Чарапок,
бухгалтар:

— Хутчэй хто. Гэта дзіця. З ім жыццё больш цікавае і набывае сэнс. Сын ці дачка аблягчаюць будні. Дзяўчынка — памочніца для мамы, хлопчык — бацькаў памочнік.

Зоя Шнітко,
выхавацелька:

— Прыстойнасць. У сучасных умовах жыцця з гэтай якасцю прабіцца складана. Гадоў 30 таму прыстойнасць дапамагала, і за гэта чалавека паважалі. Цяпер нахабства — другое шчасце.

Мікалай Хадасевіч,
журналіст:

— Усмешка. Гэта інверсія розуму, а таксама паказчык добразычлівасці і дабрыні. Я заўсёды ўсміхаюся. Па справе, канешне. І гэта мне дапамагае. Напрыклад, здаць экзамен у Белдзяржуніверсітэце: усміхнуся выкладчыцы, і ўсё гатова.

Падрыхтавала Ірына РАБУШКА.

■ НАДВОР'Е

Мінск	20.3	21.3	22.3	23.3
ападка (на працягу сутак)				
тэмпература, °C днём	+6	+7	+5	+6
ноччу	+6	+7	+5	+6
атмасферны ціск, мм	728	724	733	732
хуткасць ветру, м/сек	4	5	5	2

Вільня	20.3	21.3	22.3	23.3
ападка (на працягу сутак)				
тэмпература, °C днём	+5	+6	+5	+5
ноччу	+5	+6	+5	+6
атмасферны ціск, мм	730	731	739	738
хуткасць ветру, м/сек	4	6	5	2

Гараскоп 22 – 28 кастрычніка

Авен
(21.03–20.04)

Прышоў час адкрыта заявіць аб сабе, аб незвычайных творчых здольнасцях і жыццёвым вопыце. Галоўнае — не перастараць. Ваш інтэлектуальны націск можа толькі адштурхнуць тых, хто і так добра вас ведае. Грошы будуць залежаць ад узаемаадносін з іншымі людзьмі, умелага кіравання іх каштоўнасцямі і маёмасцю. Ваш партнёр таксама ў стане аказаць вам матэрыяльную дапамогу.

Цялец
(21.04–21.05)

Час спрыяльны для таго, каб раскрыць свае таленты і здольнасці. Паспяховае цяўданае вырашэнне спраў іншых людзей, звязаных нейкім чынам з вамі, будзе залежаць ад вашага настрою. Грошы могуць паступаць ад тайных фінансавых аперацый. Аднак памятайце, што нярэдка такое вядзенне бізнесу звязана з вялікімі затратамі ўласных сіл і стратай здароўя.

Блізняты
(22.05–21.06)

Гэты перыяд навучыць вас спадзявацца ва ўсім толькі на ўласныя сілы і скрытыя рэсурсы. Вы добра ўсведамляеце, што лішнія словы бывае шкодзіць аўтарытэту. У некаторых выпадках «маўчанне — золата». Калі вы ўжо знайшлі чалавека, які падзяляе вашыя жыццёвыя каштоўнасці, то ёсць верагоднасць уступіць у шлюб, пабудаваны на разліку. Пазбягайце паспешлівых рашэнняў.

Рак
(22.06–23.07)

Вельмі дапаможа ў гэты перыяд работа з уласнай падсвядомасцю, з дзіцячымі страхамі. Мужу і жонцы варта абмяркоўваць сны. Вы здзівіцеся, наколькі гэта ўмацуе вашы адносіны, зробіць іх больш душэўнымі, глыбокімі. Беражыцеся тайных сувязяў, яны могуць прывесці да канфлікту ў сям'і, страты ўстойлівасці, разбурэння асноў асобы. У любоўных справах магчымы нечаканыя падзеі.

Леў
(24.07–23.08)

Дадзены перыяд забяспечыць вас шырокім кругам дапамогі для раскрыцця здольнасцяў. Для іх найбольш яркага праяўлення вам проста неабходны зносіны з іншымі культурамі. Абвострыцца цяга да падарожжаў. Перад тым як штосьці зрабіць, добра падумайце і ўзважце ўсе за і супраць. Не варта цяпер набываць ці прадаваць маёмасць. Ёсць верагоднасць купіць ката ў мяшку ці панесці страты.

Дзева
(24.08–23.09)

У справах вы можаце разлічваць на падтрымку адказных асоб, таму не саромейцеся прасіць у такіх людзей парад і дапамогі. Творчыя думкі дазваляць вам прыняць на рэкамендацыю мудрых рашэнні ці выпрацаваць новыя арыгінальныя метады. У гэты дні старайцеся не выхваляцца сваім інтэлектам і пазбягайце несумленых шляхоў у дасягненні сваіх мэтаў.

Шалі
(24.09–23.10)

Зоркі раяць вам звярнуць увагу на сваё здароўе. Спрыяльны перыяд для наведвання медыцынскіх устаноў, атрымання кансультацый у спецыялістаў. Можа прыйсці прапанова ад сваякоў, знаёмых (у тым ліку і сяброў дзяцінства) накіраваць дадатковага заробку. Ад іх вы можаце атрымаць і добрыя парады, як палепшыць умовы працы і павысіць каэфіцыент карыснага дзеяння пры мінімальнай затраце сіл.

Скарпіён
(24.10–22.11)

Вы можаце цалкам раскрыць у экстрэмальнай сітуацыі ці тады, калі варта жорстка і ўладна кіраваць сітуацыяй. У дадзены перыяд можа ярка праявіцца ваш талент з бліскам выходзіць з розных крытычных сітуацый. Калі ж вы надумаете ўступіць у шлюб, то ў партнёры вас будзе цікавіць тое, што думаюць аб ім навакольныя, асабліва найбольш уплывовыя з іх.

Стралец
(23.11–21.12)

Вы будзеце праяўляць цікавасць да праблемаў жыцця і смерці, у характары могуць вызначыцца смеласць, грэбанне небяспекай і рызыкай для жыцця. Вам пагражаюць празмерныя траты на розныя авантуры, дарагія падарункі каханкам, вялікія траты на дзіцячыя капрызы. Цяпер неабходна зменшыць апетыт і навучыцца адкладваць, эканоміць грошы.

Чытайце
праз тыдзень:

● Застаўся ад кахання толькі боль. Яны пазнаёміліся праз газету. Мужчына з Маладзечна, што стаўся ад адзіноты, і жанчына ўдава з Валожына, якая так яе баялася, вырашылі злучыць свае лёсы. А пасля высветлілася, што ён проста пасмяяўся над яе пачуццямі. Аповяд Марыны Сліж.

■ АНОНС

«Вясна-2004»

МАЛАДЗЕЧНА. Выстава «Вясна-2004» адкрываецца 23 сакавіка ў Цэнтральнай гарадской бібліятэцы. У ёй прымуць удзел мясцовыя мастакі, імёны якіх добра вядомыя гараджанам. Гэта Кастусь Харашэвіч, Уладзімір Тамашэвіч, Генадзь Селядзец, Васіль Лазоўскі і іншыя.

У свой час такія выставы былі традыцыйнымі. Імі мастакі як бы віталі абуджэнне прыроды і атрымлівалі новы імпульс у творчасці. Пачатак у 17 гадзін.

Аддзел інфармацыі «РГ».

■ ЭКАЛОГІЯ

Парк для паляўнічых

МЯДЗЕЛ. Паслугі нацыянальнага парку «Нарачанскі» рэкламавалі яго прадстаўнікі на выставе «Паляванне і рыбалоўства», што праходзіла нядаўна ў Мінску.

Некалькі месцаў таму ў «Нарачанскім» пабудавалі домік паляўнічага і рыбалова, неўзабаве павінен адчыніцца яшчэ адзін.

Аддзел інфармацыі.

Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Ніна МАНЦЭВІЧ.
Пасведчанне № 227 ад 19.08.2003 г. Выдавец ТАА «Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета».

Рэгіянальная
газета

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёну і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Аб'ём 5 друкарскіх аркушаў фармату А2. Тираж 9800 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведомасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу — цана свабодная. № 12 (465) 19.3.2004. РУП «Друкарня «Перамога», Міністэрства інфармацыі РБ. 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. № 929. Падпісана ў друку ў 13.00 18.3.2004

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а. Тэлефоны/факс: (01773) 6-96-67, 5-38-41 (рэклама), 5-07-99
E-mail: regionnews@promedia.by, http://regionnews.promedia.by

Рэклама ў «Рэгіянальнай газеце»
мэл. у Маладзечне 53841

Вознаграждение за информацию
7-9 марта ночью на территории ремзавода в Вилейке была совершена кража электроинструмента: шуруповёрт BOSCH GSR 12V; машинки шлифовальные МАКИТА B03700, BOSCH GBS 75AE, BOSCH GEX 150AC; электродрель BOSCH GSR 13RE, BOSCH PSB 500RE; ручной фрезер BOSCH GOF 2000 CE; электролобзик BOSCH GST100 BCE. За существенную информацию, способствующую возвращению украденного, объявляется вознаграждение в размере 1000000 (одни миллион) рублей. При сообщении на условиях анонимности вознаграждение уменьшается вдвое. Тел.: (029) 6255255, (017) 5076756.

Торговый дом «Молодёжномебель» на Либаво-Роменской

В лучших традициях классики
модульные системы
наборы корпусной мебели
спальни

Из более чем 70 модулей вы можете с помощью компьютерного подбора собрать любую композицию для жилой комнаты, спальни, кабинета и прихожей. В продаже имеется новая коллекция мягкой мебели из натуральной кожи собственного производства и мебели других производителей РБ. Молодёжно, ул. Либаво-Роменская, 83а. Тел.: 51881, факс 54874.

ридара РАЗУМНОЕ РЕШЕНИЕ!

Комплекс коммунальной и дорожно-строительной техники:

- Коммунальная техника
- Спецтехника на базе МТЗ
- Дорожно-строительная
- Техника для перевозки нефтепродуктов
- Автопогрузчики вилочные

(017) 285-67-92, 285-67-66, 285-73-82, 285-73-83

Прийём drobных аб'яў

Маладзечна Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.

Вілейка вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. 55284.

Вілейка вул. 17 Верасня, 30, пошта. Тэл. 55233, 55539.

Смаргонь вул. Танкістаў, 1, аддзяленне сувязі №2 Смаргоні. Тэл. 22211.

Чысць вул. Зялёная, 4, магазін «Канцлясіс». Тэл. 99172.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Астравец — 01591, Ашмяны — 01593, Валожыны — 01772, Вілейка — 01771, Маладзечна — 01773, Мінск — 017, Мядзел — 01797, Смаргонь — 01592